V A
OKUL
T A
S E
KÇE
IZCA
ANÇA
İZCE
U
dir
ıyınız.

BU ROMANLARI

50 °/o

Eksiğine Almak İstemez misiniz?

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu	*Peyami Safa*	50 Kr.
Açlık	„ „	75 „
Attilâ	„ „	100 „
İki Süngü Arasında	*Aka Gündüz*	100 „
Yalanın Kudreti	*Kâzım Nami*	75 „
Geceleyin Sokaklar	*Mahmud Yesari*	40 „
Kâhya Kadın	„ „	25 „
Çıkrıklar Durunca	*Sadri Etem*	100 „
Düşkünler	„ „	75 „
Emine	*Suad Derviş*	75 „
Güzellik Kraliçesi	*Nezihe Muhiddin*	50 „
Sen ve Ben	*Muazzez Tahsin*	75 „
Aşkın Birinci Şartı	*Vâ - Nû*	100 „
Rasputin	„ „	75 „
Kara Davut	*Nizamettin Nazif*	100 „
Venedikli Köle	*Kemaleddin Şükrü*	50 „
En Güzel Hikâyeler	*1927, 1928, 1929, 1930, 1931 yıllarının : Herbiri*	100 „

RESİMLI AY BASIMEVİNE BU FİYATLARIN YARISINI GÖNDERİN, DERHAL İSTEDİĞİNİZ ROMAN ELİNİZDEDİR!...

15 GÜNDEN 15 GÜNE

"Eyvah bu bazicede bizler yine yandık ;
"Zira ki ziyan ortada bilmem ne kazandık?..

Ziya Paşa

Korkunç ve acıklı bir yangın İstanbul Tüze (Adliye) sarayını birkaç saat içinde yakıp kül etmişti. "Bu türlü acıklar (facia) - bütün gözetmelerle beraber - dünyanın her köşesinde olagan şeylerdir.

Bu çok büyük kayıptan sonra Cumuriyet hükümeti, ilgililerin haklarını korumak için, kanunlar yaptı.. türlü türlü yollar buldu; ve hemen hemen herşey yoluna girdi.

Artık sıra İstanbula yeni bir Tüze sarayı yapmağa gelmişti. Bunun için gereken para bulundu; bu konağın nerede yapılması uygun olur diye bir çok incelemeler yapıldı, yerler gezildi. Kurulacak binanın plânları yarışa kondu. Birçok mühendislerimiz bu yarışlara ortak oldular; birer örnek hazırladılar. Hattâ içlerinden bir tanesi beğenilmiş bile; bunun resimlerini gazetelerimiz bastılar !..

Buraya kadar olan bitenlere hiç bir diyecek yoktur. Yanan Tüze sarayının yerine, İstanbulun önemile denk bir konağın yapılması en doğru bir hareket ve en sıkı bir ihtiyaçtır. Bunun şehrin merkez bir yerinde kurulması pek yerinde bir iştir. Ancak bizim doğru bulmadığımız - yalnız doğru bulmadığımız değil, tersine, zararlı gördüğümüz - tek bir nokta vardır. O da :

— Tüze sarayı için seçilen yerdir.

Eğer birçok ağızlardan duyduklarımız doğru ise, seçilen yer: İstanbul ilbaylığı konağı karşısındaki kahveden başlıyarak, etrafındaki evlerin, Fatma Sultan cami ve medresesinin, eski Devlet Şûrası ve şimdiki Emniyet Direktörlüğü ikinci şube dairelerinin ve ondan sonra gelen öteki binaların, başka bir cami ile kamusunun bulundukları yer imiş.

Tüze sarayının bu arsalar üzerine kurulmasını uygun bulmayanlar diyorlar ki :

1 — Burada bulunan birçok binaları istimlâk için yüz binlerce lira verilecektir.

2 — İstimlâk edilen binaları yıktırmak için on binlerce lira sarfedilecektir.

3 — Gerek yıkılacak binaların arsalarını, gerek boş olup yoldan beş on metre yükseklikte olan dolma arsaları yer hizasına indirmek için on binlerce lira gerektir.

4 — Bunlar yapılsa bile bu arsaların altında Bizanstan kalma birçok eserler, sarnıçlar, kemerler ve koğuklar vardır. Bu yüzden buranın toprağı öyle çok büyük bir binanın kurulması için, kesin olarak elverişli değildir.

5 — Tüze sarayı eğer bu arsalar üzerine yapılırsa "Astarı kumaşından pahalı„ atalarsözü daha bir kere kullanılan yeri bulacaktır.

- Sayın Tüze Bakanımıza -

Yine diyorlar ki :

Bu yapıyı üzerlerine alan, projelerini hazırlayan mühendisler bu doğruların birçok parçalarını görmüşlerdir. Arsaları için için ölçüp biçmişler ve hesaplarını ona göre yaparak fiyatlarını vermişlerdir.

Bellidir ki bunlar iş ve kazanç adamlarıdırlar. Madem ki yapıyı yaptıracak olanlar bu arsaları seçmişlerdir. "Pişmiş aşa su katmak„ onlara nesine gerek !..

Yine diyorlar ki :

Yarışa ortak olan mühendislerden biri, bir arkadaşına : « Yapı bu arsalar üzerine yapılmayıp ta karşıda Babıâlinin bulunduğu geniş arazi üzerine yapılsaydı, yüz elli.. iki yüz bin lira daha ucuza malolurdu» demiş !... Eğer bütün bu söylenenler ve duyulanlar doğru ise, biz Ziya Paşanın yukarıya yazdığımız bir beytini, sayın Tüze Bakanımıza hatırlatmakla, memlekete birşey kazandırabilirsek ne mutlu bize.

Yarım Ay

HARP ve MESAFE

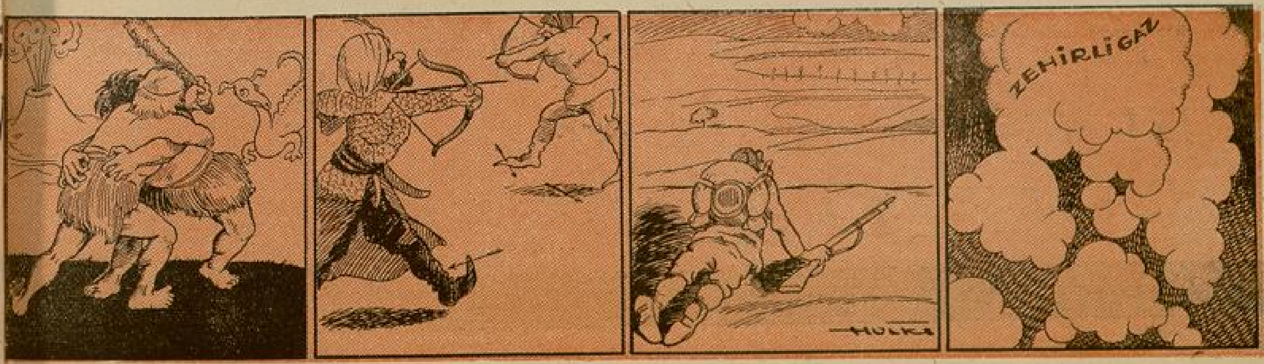

Taş devrinde — Orta devirlerde — Son zamanlarda — Şimdi ....?

№: 3

Salome — Bırak, ağzını öpeyim.

Hz. Yahya — Sana bakmak istemiyorum. Sana bakmıyacağım. Sen mel'unsun.

(Sarnıca iner)

Salome — Ağzını öpeceğim Yahya! ağzını öpeceğim.

Birinci Asker — Ölüyü başka bir yere götürmeli. İlbay, kendi öldürdüklerinin ölüsünden başka ölüye bakmak istemez.

Herodias'ın uşağı — O benim kardeşimdi, ona koku dolu bir kutu ile bir akik yüzük vermiştim, her zaman elinde taşırdı. Akşam dere kenarında beraber gezerdik, bana memleketimden bahsederdi. Daima alçak sesle konuşuyordu. Sesi, bir neyzenin neyinden çıkan sese benzerdi. Hem, derede kendi aksini seyretmesini çok severdi. Hatta bunun için kendisine sitem etmiştim.

İkinci Asker — Hakkın var; cenazeyi saklamalı. İlbay her halde görmesin.

Birinci asker — İlbay buraya gelmiyecek. O traçaya hiç gelmez. Peygamberden ödü kopar.

(Herod, Herodias ve saray halkı girerler)

Herod — Salome nerede? Prenses nerede? emrim veçhile neden ziyafete dönmedi? hah, işte?

Herodias — Ona bakma. Çok bakıyorsun.

Herod — Ayda bu akşam acaip bir hal var. Acaip değil mi? çılgın bir kadına benziyor., her yerde aşık arayan çılgın bir kadın. Hem de çıplak. Bulutlar çıplaklığını örtmeğe çalışıyor; fakat o bırakmıyacak. Sema da kendini çıplak göteriyor.. Bulutlar arasında sarhoş bir kadın gibi yürüyor... Muhakkak kendine aşık arıyor. Sarhoş bir kadın gibi yürümüyor mu? çılgın bir kadın gibi, değil mi?

Herodias — Hayır; ay, ay gibi... İşte o kadar! haydi içeri gidelim. Burada hiçbir işin yok.

Herod — Burada kalacağım! Manas... şuraya halıları yay. Meşaleleri ... fildişi masaları, akikten masaları ge... Burada hava nefis. Misafirlerimle da... şarap içeceğim. Kayser'in sefirleri... riayette kusur etmiyelim.

Herodias — Sen onlar için kal... yorsun.

Herod — Evet, hava nefis. Ge... Herodias, misafirlerimiz bizi bekliyorl... O ne! ayağım kaydı! kana bastım d... ayağım kaydı. Fena alâmet. Pek fe... alâmet. Burada kan ne arıyor?... Son... bu ceset... Bu cesedin burada ne işi va... Yoksa beni, misafirlerine insan ölü... göstermeden ziyafet çekmiyen Mı... kıralı gibi mi zannettiniz? Bu kim... cesedi? ona bakmıyacağım.

Birinci asker — Bizim yüzbaşı, ha... metlim. Daha üç gün evvel yüzba... yaptığınız genç Suriyelinin cesedi.

Herod — Onun öldürülmesi hak... kında ben hiçbir emir vermedim.

MEVZUU YAHUDİ TARİHİNDEN ALINMIŞ:

İkinci asker — Kendi kendini öldürdü, haşmetlim.

Herod — Sebep? Kendisini yüzbaşı yapmıştım.

İkinci asker — Bilmiyoruz, haşmetlim. Kendi kendini öldürdü.

Herod — Acaip. Bence yalnız Roma filisofları kendi kendilerini öldürürler zannederdim. Tigellenus!.. Roma'da filisoflar kendi kendilerini öldürmüyorlar mı?

Tigellenus — Kendi kendilerini öldürenler var, haşmetlim. Bunlar Stoa filesofları. Stoa filesofları kaba adamlar, gülünç adamlar. Ben kendi hesabıma onları gülünç buluyorum.

Herod — Ben de kendi kendini öldürmek gülünç birşey.

Tigellenus — Roma'da herkes onlarla eğleniyor. Imparator aleyhlerinde bir hicviye yazdı. Her yerde okunuyor.

Herod — Ya... Demek aleyhlerinde bir hicviye yazdı, öyle mi? Kayser yamandır. Bir yapmıyacağı yoktur... Genç Suriyeli'nin kendini öldürmesi garip. Kendini öldürmesine esef ettim. Çok esef ettim; insanın baktıkça bakacağı geliyordu. Yakışıklı idi, hatta çok yakışıklı idi. Baygın gözleri vardı. Baygın baygın Salomeye baktığını hatırlıyorum. Sahi, ona hem de çok bakıyordı.

Herodias — Ona pek çok bakan başkaları da var.

Herod — Babası kıraldı. Onu kırallıktan indirdim. Herodias, kraliçe olan anasını da sen kendine cariye ettin.

O burada benim misafirim gibi idi, onun için kendisini yüzbaşı yapmıştım. Ölmesine çok esef ettim. Hem ölüsünü neden burada bıraktınız? Ben ölüye

bakamıyacağım, kaldırın şunu... (Cesedi kaldırırlar) Burası soğuk. Rüzgâr esiyor. Rüzgâr esiyor mu?

Herodias — Hayır; rüzgâr yok.

Herod — Ben sana rüzgâr var diyorum... Havada, kanat çırpınışı gibi birşey duyuyorum, geniş kanatların çırpınışı gibi. İşitiyor musun?

Herodias — Birşey işitmiyorum.

Herod — Artık ben de işitmiyorum. Fakat işittim. Muhakkak, rüzgâr esmişti. Esip geçti. Yooo.. Yine işidiyorum. İşitmiyor musun? Tıpkı kanat çırpınışı gibi.

Herodias — Sana birşey yok diyorum. Sen hastasın, içeri gidelim.

Herod — Hasta değilim. Senin kızın rahatsız. Kendisinde hasta hali var. Onu hiç bukadar solgun görmedim.

Herodias — Ona bakma demedim mi sana?

Herod — Kadehine şarap koyun (Şarap getirirler). Salome, gel biraz benimle iç. Enfes bir şarabım var. Onu bana Kayserin kendi gönderdi. Küçük kırmızı dudaklarını içine batır ki ben kadehi içebileyim.

Salome — Susuz değilim, İlbay!.

Herod — Görüyor musun, kızın bana nasıl cevap veriyor?

Herodias — Pekâlâ ediyor. Niçin durmadan ona bakıyorsun?

Herod — Bana olgun meyva getiriniz (meyva getirirler). Salome, gel benimle beraber meyva ye. Küçük dişlerinin meyvada bıraktığı izi görmek hoşuma gidiyor. Şu meyvadan biraz ısır ki ben geri kalanını yiyebileyim.

Salome — Aç değilim, İlbay!

Herod — (Herodias'a) Kızını nasıl büyütmüşsün, gördün mü?

Arkası 29 uncu Sayfada

MACERALI — ESRARLI — HEYECANLI EDEBÎ PİYES

S Ö N E N IŞIKLAR

... Büyük salonun ortasındaki masa, üstünü dolduran çiçekler ve çiçeği andıran nefis pastalar, yiyeceklerle iç açan, göz okşayan bir bahçe gibi..

Bol ışıkla kiristaller parlıyor, çiçekler, yiyecekler gülümsüyor, yıkanıyor sanki..

Çiçeklerin arasında sevimli bir arap yüzüne benzeyen, yuvarlak şokola tortanın üstüne dört küçük mum dikilmiş.. küçük alevli başları, pencerelerden süzülen serin gece rüzgârile titreşiyor, oynaşıyorlar..

Salonun kapısı yavaşça aralandı. İçeriye küçük Meral girdi. Yandan ayrılan simsiyah ipek saçları, her zamankinden daha düzgün taranmış, bukleleri iç gıcıklayan bir güzellikle yüzünü çerçevelemiş. Esmer, yumuşak yüzünde bir çift iri göz ateş gibi yanıyor..

Henüz dört yaşında.. Fakat gözleri, dört yaşında bir bebeğin bakışlarile dolu değil.. Derin duygulu, keskin anlayışlı büyük bir insan gibi, geniş salonu siyah gözlerile dolaştı. Sonra masanın kenarına gelerek durdu. Üstünü iyice görmek için rugan patikli minimini ayaklarının ucuna basıyordu.

Ruzgârla titreşen mumları görünce, tatlı tatlı gülümsedi. Bu gülüşü, on sekiz yaşına giren bir genç kızın yumuşak gururlu gülüşüne benziyordu.

Masada bir kusur görmeyince, bir iskemleyi sürükliyerek büfenin önüne getirdi. Üstüne çıkarak aynada kendini seyre başladı.

Kısacık pembe elbisesini, çoraplarını, saçlarını düzeltiyor, gülümseyerek bakıyordu..

Pembe elbiseli küçücek vücudu, siyah bukleli güzel başile, vaktinden evvel yeşil kabukları açılmış, solgun bir gelinciğe benziyordu. Kendine bakmağa öyle dalmıştı ki, odaya giren annesini, ancak yaklaşınca aynanın içinde gördü, gülümsedi.

— Meral kızım, misafirlerin gelmeğe başladı. Çık ta karşıla..

Küçük kız iskemleden yere atladı. Kendisine, bütün bir yürek sevgisiyle bakan annesinin gözleri önünden koşarak kayboldu..

Küçük Meral bol ışıkla yıkanan sofayı geçmiş, bir solukta aşağı inmişti. Köşkün çiçekli bahçesi, şenlik gecelerini andıran ışıklarile pırıl pırıl yanıyor, kumlu yoldan Meralin misafirleri geliyordu. Bunlar smokinli genç adamlar, tuvalelti genç kadınlar ve kızlardı.

Gelenler, kendilerini kapıda büyük insan ağırlayışile karşılayan Merali kucaklıyorlar, öpüyorlar, ve getirdikleri hediyeleri veriyorlardı.

O, çok sevilen çocuklar gibi şımarmıyor, tatlı bir sevinçle teşekkür ediyordu.

Saatlerce akan misafirler salonları doldurmuştu. Meral kucaktan kucağa, dudaktan dudağa, kokusuna.. güzelliğine doyulmayan bir çiçek gibi dolaşıyordu.

Cazbant renk, ışık, koku dolu salonu seslendirmiş, bütün güzellikleri sihirli ahengile biribirine karıştırıyor, billûr kadehlerden baş dönmesi alan çiftlerin, kulaklarından gönüllerine doluyordu.

Kahkahalar, ışık ve seslerle köşkün pencerelerinden, dışarının serin ve yıldızlı gecesine taşıyordu.

Meralin isim gecesi... Küçük biçimli vücudu, büyük ve şaşırtıcı zekâsı, göz kamaştırıcı güzelliğile Meral, elinde

Yazan:
CAHİT UÇUK

içi şokola dolu bir şekerlik, misafirl
rine ikram ediyor, hepsile ayrı ay
konuşuyordu..

Bir aralık gözönünden kaybolmuştu
Babası onu, evin yoluna bakan ba
konda, gözleri nemli, karanlık yolla
dalmış buldu. Kolları arasına alarak:

— Meral, dedi. Niçin aramızda
kaçdın ?

Küçük kız, alaca karanlıkta bir
damla ateş gibi yanan, mahzun gözl
rini babasına çevirdi :

— Nışanlımı bekliyorum baba..

Sesinde, sevgilisi tarafından bı
kılmış kadının dert yanışı doluydu.

— Niçin gelmedi baba ?

Genç adam, kolları arasındaki içini
içini sıktı :

— Biliyorsun ki Meral.. nişanl
Boğaziçinde oturuyor. Evi çok uzak
onun için geç kalmıştır, üzülme..

Baba kız konuşurlarken; yolun ağ
dallarile örtülü sonlarında, yaprakları
arasından vakit vakit parlayan bir çi
ışık göründü. Uzaklardan bir mot
sesi.. Meralin gözleri sevinçle doldu

— Baba.. nışanlım geliyor galiba?

Heran sesler biraz daha arttı, y
kınlaştı. Nihayet, karanlık caddeye ışı
sererek gelen otomobil, köşkün dem
parmaklıklı kapısında durdu.

— Babacım, gidelim karşılayalım.

— Peki yavrum..

Genç adam kucağında minimi
kızı, aşağı indiler.. aydınlık bahçe
koşarak geçtiler. Kapının önünde uzu
boylu, mat benizli, şakaklarına k
düşmüş bir adam duruyordu. Mer
görünce kollarını açtı. Küçük kızı gö
süne bastırdı. Meralın bütün neşe
üstüne gelmişti. Yaşlı adamın kulağı
bir şeyler soruyor, cıvıldayordu :

— Nişanlım niçin geç kaldı
Balkonda ağlıyarak seni bekliyordu

Yaşlı adam Meralın kulağına eğil
yavaş sesle :

— Ne yapayım sevgilim.. sana he
diyeler alıyordum.

Meral sevinçle ellerini çırptı. Ot
mobilin küçük lâmbayla aydınlanan iç
çiçekler, paketler, kutularla doluydu
Meral nişanlının kucağından indi. Yaş
adamın kollarına verdiği büyük kutu
aldı :

— Meral!.. içinde senin kadar b
bebek var..

— Sahi?

Nişanlı gözlerini yumdu. İki erk
paketleri yüklenmişler, önlerinde
iç aydınlığı gibi yürüyen küçüğün ar
sıra gidiyorlardı.. merdivenleri çıktıla
Dansedenler onları çiçekler, paketl
ve kutularla görünce durdular. Mer
salonun orta yerine oturmuş, sim ku
deleli, ince kâğıda sarılı kutuyu açıyo
du. Kapağı kaldırınca içinden siya

saçlı, pembe elbiseli bir bebek çıktı. Bebekle Meralı yanyana görenler el çırpıyorlar, alkışlıyorlardı..

Cazband çılgın bir havayla gençliği çağırınca, Meral ve nişanlım dediği yaşlı adam başbaşa kaldılar. Paketleri, kutuları, kucaklıyarak yandaki küçük salona geçtiler. Şakakları gümüş saçlı, derin gözlü erkek, küçük kızı dizlerinin üstüne oturttu konuşmağa başladılar.

Meral kalabalığı, hediyeleri, masa ortasında yanan mumları herşeyi unutmuş; nişanlısı sesinde tatlı bir yumuşaklık dolu karşısında genç ve anlayışlı bir kadın varmış gibi içten, yürekten

— Biraz, sevgilim..

Yaşlı erkek Meralin ailesinin en yakın dostlarındandı. Küçük kıza doğduğu gündenberi büyük bir sevgiyle bağlanmıştı. Onu kucakladı:

— Seni yatağına götüreyim mi sevgilim?..

Meral buna sevinmişti;

— Götür..

Salona çıktılar. Herkes dansediyor, içiyor ve eğleniyordu.

Salondaki masanın üstü karmakarışık olmuştu. Büyük şokola tortaya dikili mumlar yanmış, dört minimini külçe halini almıştı. Meralin süzgün buğu sarmıştı. Buna rağmen yüzü gülüyordu. Cebinden küçük plâtin bir madalyon çıkardı.

Meral yatağında doğrulmuştu.. yatağın baş ucunda yanan gece lâmbasının mavi ışığı altında, madalyonun içindeki bir çift resme uzun uzun baktılar..

***

... Aradan tam bir yıl geçmişti. Bir kaç aylık küçük bir seyahata çıkan Meralın nişanlısı, küçük kızın isim gecesine yetişebilmek için, aceleyle İstanbula dönmüştü. Bu dönüş onun, gelmiyeceğini sanan dostlarına ve Merale birdenbire en güzel bir sürperiz olacaktı..

anlatıyor anlatıyordu. O da, tabiatın vaktinden evvel olgunlaştırdığı, pırıldattığı, eşsiz zekâsile, yaşını unutturan bir anlayışla onu dinliyordu..

Bu olgun adamla minimini kızın yakınlığını görenler, konuşmalarını duyanlar şaşıyorlardı. Bunu hisseden küçük Meral, iri siyah gözlerinin içinde keskin bir alay ediş ışığı yakarak onlara bakıyor, şaşırmalarına gülüyordu..

Yaşlı erkek te, uzun boylarına, yılları içine alan yaşlarına rağmen, bu küçük kızdan daha çocuk olan zavallılara acıyarak bakıyordu..

***

..Vakit geceyarısını geçince, Meralin gözleri süzgünleşti ve yaşlı erkek sordu:

— Uykun mu geldi Meral?

Meral bukleli başını geriye iterek, süzgün gözlerini açtı: gözleri dertli bakışla doldu. Küçük nazlı sesile:

—Sevgilim!.. dedi. Bak mumlar sönmüş!..

— Buna üzüldün mü Meral?

— Üzüldüm.

Yatak odasına girmişlerdi. Meral soyunarak pijemasını giydi. Küçük, mavi boyalı karyolasına uzandı.. minimini kollarını nişanlısının boynuna doladı:

— Beni her zaman öbürü kadar seveceksin değil mi sevgilim?

— Öbürile senin sevgin ayrı değil ki Meral; ikisi biribirlerine karışmış zaten..

— Haydi göster.. birkere daha göreyim.

— Peki sevgilim!..

Yaşlı erkeğin gözlerini belirsiz bir

Avrupadan getirdiği hediyelere, bütün gün dolaşarak birçok şeyler daha ilâve etti. Bebekler, oyuncaklar, şokolalar, çiçeklerle dolu otomobil köşkün demir kapısında durunca; yaşlı erkegin kalbi hızla göğsüne vurmağa başladı. Geçen yıl bir ışık cenneti gibi bulduğu köşk, karanlık bir ölüm sükûtile uyuyor gibiydi. Ne bir damla ışık, ne ses, ne de kahkaha..

Kuvetle çaldığı köşkün kapısını ihtiyar kalfa açtı. Elinde küçük bir mum yanıyordu. Karşısında yaşlı erkeği görünce ağlamaya başladı:

— Çocuk öldü. Onlar da gittiler..

Meralın nişanlısı kulaklarına inanamıyor, vücudunu keskin bir örperti sarmış, çeneleri biribirine çarpıyor, düşecek gibi sallanıyordu. İhtiyar kadın hıçkırıklar arasında, kesik, kesik söylüyordu:

(Arkası 32 inci sayfada)

BÜYÜK OZAN TAGORE'Nİ

ESRARLI

MEMLKETİNDE

Hindistanda halk aç ve sefil yaşarken Racalar zevk ve ihtirasları uğrunda milyonlar sarfederler.

Bazı doğu memleketleri var ki, bunlar hangi şekil ve kılığa girerlerse girsinler, onların üzerinde binlerce yıldanberi örtülü duran esraı perdesi bir türlü kalkmıyor. Şehirleri, köyleri, bayırları, ormanları insana efsaneler fısıldıyor. Halkının, hükümdarlarının âdetleri, an'aneleri kendilerinden olmıyanlara garib görünmekte devam ediyor.

İşte Hindistan da bunlardan biridir. Avrupada, Amerikada tahsil görmüş yüzlerce aydını var.. Avrupa, Amerika şehirlerinde yaşıyan racaları, zenginleri var.. Buna rağmen asıl halk kütlesi eski itikatlarını, eski yaşayış gidişini bir türlü bırakamıyor.

Hindlilerin garip âdetleri zaman zaman yazılmıştır. Fakat bu yazdıklarımız şimdiye kadar işitilmemiş ve görülmemiş şeylerdir.

Geçenlerde bir anıt (abide) meydana çıkarılıyor. Bu, üzerine birtakım eller kazılmış bir taştır. Anıt Joidipur hükûmeti çevresinde bulunmuştur. Bunun mihracelerden birinin on beş karısının el kalıbları olduğu ve zavallı on beş kadının, mihrace öldükten sonra onunla birlikte yakıldıkları anlaşılmıştır. Bu âdet vakıâ şimdi ortadan kalkmıştır. Fakat vaktile asırlarca hüküm sürmüş ve binlerce cana kıymıştır.

Sonra, dansederken ayaklarına ok attıran insanlar gördünüz mü? Böyle dansözler de Hindistanda vardır. Vakıâ Çerkesler de ayak oyunları oynıyan genç kızlar - ayaklarının arasından geçmek üzere- kurşun sıkarlar amma, onlarınki bacaklara değmemek şartile usta atıcılar tarafından atılır. Halbuki Hind dansözleri mümkün mertebe bacaklarına fazla ok değmesini isterler. Fakat bu şekilde kaba etlerinin delik deşik olacağını sanmayın. Daha önceden baldırlarına kalın deriden tozluk koyarlar.

Masallarda işittiğimiz kırk gün, kırk gece düğün âdeti de aşağı yukarı Hindistanda hâlâ vardır. Geçenlerde Patiala Racasının yeğenile evlenen Pişaver mihracesi tam kırk gün, kırk gece şenlik yaptırmıştır.

Hindlilerin acayip ve işidilme marifetlerinden biri de kaplanları tı şahin ve atmaca kuşları gibi av a makta kullanmalardır. Yalnız arada şö le bir fark vardır. Kaplanın gözleri iyice bağladıktan sonra bir köpek g avcıların yanına katarlar. Kaplan, gö bağlı olduğu için, tabiî bir iş görem amma, onun döndüğü hizadan, koku mak, gürültü duymak hislerinden is

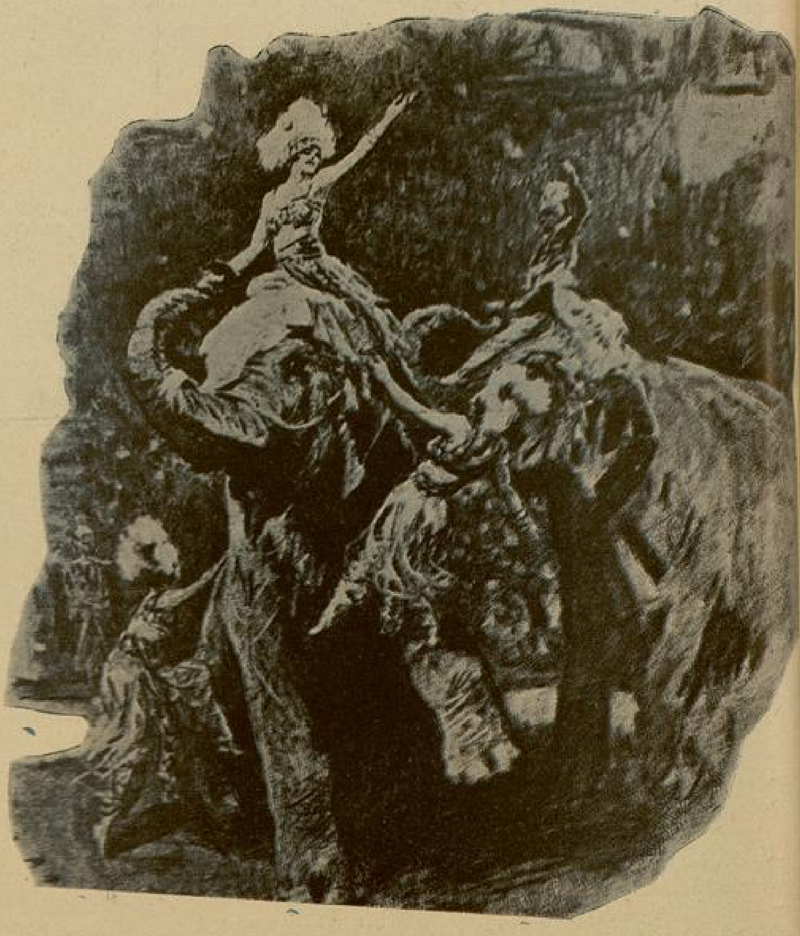

Meşhur rakkaselerin Filler üzerinde yaptıkları danslar Racaların düğünlerine müstesna bir şekil verir.

f
o
r
la
le
k
n

Kırk Gün Kırk Gece Süren Düğünler

★

Ölen Koca İle Beraber Canlı Yakılan Karılar

★

Avlarda Köpek Yerine Kaplan Kullanılan Esrarlı Memleket.

Hindistan, büyük ozanıRabindrat Tagorenin bütün içli ve ülkülü yazılarına rağmen, istiklâlini eldeetmekten çok uzaktadır.

fade ederek, yabani avların ne tarafta olduğunu anlarlar.

Bu avlara racaların, mihracelerin karıları ve harem dairelerindeki odalıkları da iştirak ederler. Fakat nasıl? Fillerin sırtlarında onlara mahsus hususî köşkler kurulmuştur. Bütün av zamanında olanı biteni oradan seyrederler.

Avdan dönen kadınlar filin sırtından indikten sonra, derhal etrafı kapalı sedyelere binerler ve sarayın merdivenlerini bu suretle hem yorulmadan ve hem de kimseye görünmeden çıkarlar.

İşte Hindistanın bir kısmı tamamile Avrupalılaşmış görünürken, başka tarafları bu gibi garib ve acaib âdetlerini hâlâ muhafaza eden halkla ve hükümdarlarla doludur.

***

Bu hükümdarlar, vatanlarının istiklâlini düşünmek bile istemezler. Onlar, İngilizlerin kendilerine verdikleri milyonları zevkler, safalar, sefahetler içinde harçederken; ötede milyonlarca Hindlinin ne büyük sıkıntılar, ıstırablar içinde yaşadıklarını hatıra bile getirmezler !..

Tagore, en ince ve coşkun şiirlerile... Gandi, bütün dua ve perhizlerile Hindistanı esaret zincirinden kurtarmağa çalışadursunlar ! .. Üç yüz elli milyon Hindli arasında, bu kuvetli yazıların... o büyük feragat ve fedayi nefsin manasını anlayan, acaba kaç kişi vardır ?...

Orada: bir inek yüzünden binlerce mecusî ve müslüman biribirlerini boğazladıkça... orada: milyonlarca cahil halk, racalara ilâhî bir kudsiyet ve kudret atfederek huzurlarında bir köle gibi secde eyledikçe; daha çok uzun seneler kırk gün kırk gece süren düğünleri... hayvanî ihtirasları, dârat ve debdebeleri uğrunda milyonlar harceden racaları göreceğiz...

Tagorenin güzel istiklâl şiirleri de, birer hoş sada gibi, Himalâyanın karlı tepeleri üzerinde eriyip gidecektir.

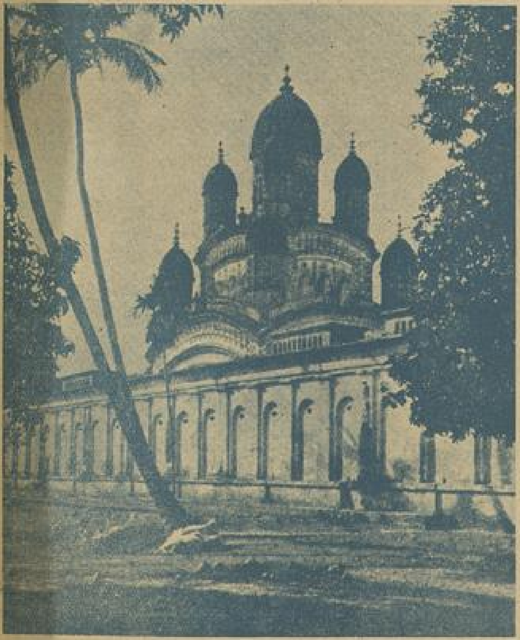

Hindistanda Avrupa emperyalizminin abidelerinden biri

İstiklâl aradığı için zincire vurulan bir Hindli mücahit

GENÇ KIZLAR

Yazan:
NASİBE
F. TURGAY

"GÜZEL DEĞİLİM!,, DİYE ÜZÜLMEYİN. GÜZELLİKLERİNİ KENDİ ELLERİYLE YAPAN YILDIZLARDAN ÖRNEK KAPIN!..

Birçok genç kızın: «falancanın gözleri bende olsydı neler yapardım!», "Falancanın saçları bende olsaydı ne kadar güzel görünürdüm!» dediklerini hep biliriz. Yüzünüz uzun veya geniş, gözleriniz küçük, ağzınız büyük olabilir. Fakat bundan üzüntüye düşmenize sebep yoktur. Çünkü, yüzünüzü istediğiniz şekle koymak elinizdedir.

Sinema projektörlerile Hollivut semasında gördüğümüz yıldızlar, bugünün kızlarının kendilerine nümune yapmak istedikleri modellerdir. Fakat «filân yıldızın gözleri bende olsa!» «ağzım falan artistin ağzına benzese!» diye söylenmeğe lüzûm yok. Çünkü, siz onlara benzemiyorsanız, şunu unutmayın ki onlar, sinemaya çıkmadan önce, size benzerlerdi. Yani şimdi bulundukları ve göründükleri kadar güzel değillerdi.

Meselâ: Norma Shcarer'i ele alalım. Norma, sinema dünyasına ayak bastığı ilk gün bir yıldız değildi; ve kimse onun bir yıldız olacağına ilk bakışta ümit edemezdi. O, kendine yakışır surette süs yapmasını, saçını yüzüne yakışır biçimde düzeltmesini, gözünü ve ağzını güzel bir şekilde boyamasını bildi; ve az zamanda «çekici», «alımlı» bir kadın olarak ortaya çıktı. Sonra da yıldız oldu.

Bir başka örnek: Claudette Colbert. Bu yıldız öyle pek güzel bir şey değildir. Onda "kendine mahsus" bir görünüş vardır. Onda, her şeyden üstün olan, canlılıktır. Bir kadının hal ve duruşundaki güzellik, denebilir ki, yüzüne akseder; ve yüzünün orta güzelliği büyük bir güzellik gibi görülür.

Üçüncü bir örnek: Katharine Hepburn. Belki bütün artistlerin içinde ölçüye gelir güzelliği en az bulunanı, fakat, yine bütün artistlerin en orijinalidir: Güzel değildir, fakat bir güzele tercih olunacak «kendine mahsus» başkalığı vardır. Bu da onun hareketlerindeki, duruşundaki, bakışındaki güzellikten gelir. Katharina Hepburn bize yüz güzelliğinin; hareket, duruş ve bakış güzelliği karşısında mağlûp olduğunu gösteren bir örnektir.

Grace Moore de öyle. Şimdi en güzel artistler arasında bulunuyor. Ama evvelden öyle değildi. Muvaffakıyetinin sırrını soranlara anlatırken Grace Moore şöyle diyor:

— Ben şimdiki güzelliğimi sıhhatıma borçluyum. Eskiden zayif ve kansızdım. Onun için öyle çirkindim ki! Her şeyden önce sıhhatıma baktım, kuvvetlendim, sağlamlandım: Güzelliğim de yerine geldi.

Bu örneklere ben bir şey ilâve etmek istemiyorum. Binlercesi içinden aldığım bu örnekler genç kızlara güzelleşmenin sırrını öğretir, sanıyorum.

Sinema Haberleri

⁂ Greta Garbo her akşam saat beşte işini bırakır. Senelerden beri filim çevirdiği halde, bir akşam beşten sonraya kaldığı görülmemiştir. Yalnız geçen hafta bir akşam yirmi dakika fazla çalışmıştır. Bir çokları buna merak etmişlerdir. Halbuki mesele basittir: Artistin saati durmuş, Greta henüz beşe gelmediğini sanmış!

⁂ Bir zamanlar sessiz olarak çevrilen Stendhalin (Kırmızı ve Siyah) eseri şimdi Fransada sesli filime çekilmektedir. Baş rolü Pierre Richard Wilm yapacaktır.

⁂ Fransız yıldızlarından Simon S… mon geçende Hollivuta gitmiştir. Arti… Amerikada uzun müddet kalacaktır.

⁂ Amerikanın meşhur jön prömiyelerinden Georges Raft "Her akşam saa… sekizde" isminde bir filim çevirmeğ… başlamıştır.

⁂ Sylvia Sidney ve Fred Murra… "Evlenelim" isminde bir filim çevir… meğe başlamışlardır.

⁂ Geçenlerde evlenen Anna Bella v… Jean Murat yakında birlikte bir fil… çevireçeklerdir.

⁂ Hollivutta, Max Reinhardtın idare… sinde çevrilen "Bir yaz gecesi rüyas… filimi bitmiştir. Fakat çok uzun o… muştur. Şimdi bunu kısaltmak içi… çalışılıyor.

⁂ Hollivutta "Kızıl saçların geçit re… mi" isminde bir filim çevrilmekted… Bu filim için bir çok kızıl saçlı k… toplanmıştır. Filmin güzel bir eser o… ması için birçok para sarfedilmiştir.

⁂ Moris Şövalye Fransa içinde b… seyahate çıkmıştır. Uğradığı yerler… son çevirdiği (Folies Bergère) adında… filmin gösterilmelerinde bulunacakt… Bu filim İstanbula gelmiştir.

⁂ Fransız artistlerinden Dranem ha… talanmıştı. Artistin safra kesesind… bir ameliyat yapılmıştı. Şimdi sıhha… iyidir, yeniden filim çevirmeğe başlıyo…

⁂ Hollivutta Afrika içlerinde nas… yaşandığını gösteren büyük bir fil… yapılmıştır. (Bozamba) ismindeki bu fi… limin dış sahneleri Afrikada çevrilmişti…

⁂ Meşhur Fransız komiği Arman… büyük bir pul meraklısıdır. Boş vakit… lerini hep pul kolleksiyonları arasında… geçirir. Geçenlerde kıymetli bir p… için 20 bin frank (1600 lira) vermişti…

SON DERECE GÜZEL BİR YILDIZ, AŞK NEDİR BİLMİYOR

!!!

BU YILDIZ KİMDİR

???

BU SORUNUN CEVABINI GELECEK SAYIDA VERECEĞİZ.

Gözlerimin

Bir zaman gelecek.. hem hiç te uzak olmayan bir zaman.. sen de bizler gibi göreceksin.

—Yıllardan beri.. ta çocukluğumdan beri her gün böyle söylüyorsun..

— Emin ol doğru söylüyorum. Doktorlar, senin gözlerinin açılması için, vücudun bütün kuvetini toplayacağı yaşın gelmesi lâzım diyorlar.

— Bu, yaş ne zaman gelecek?.

— Aşağı yukarı geldi.. Bak sana bir gül getirdim.

— Koklat!.

Oh, ne güzel kokuyor.. ben gülleri çok seviyorum.

— Yaseminlerin kokularını da seviyorsun.

— Evet.. her çiçeği seviyorum.. kokusuzları müstesna.

— Onları göremiyorsun da., eğer görsen seversin.

— Hayır.. zannetmem!. Herhalde kokusuz çiçekler benim gibi insanlara benzerler, sade şekilden ibaret... başka birşeye yaramazlar.. Bu gün hava çok sıcaktı. Kimbilir güneş nasıl parlıyordu.

— Evet.. kuvetli bir güneş vardı. Bilsen deniz ne güzeldi. Saatlerce canım içinden çıkmak istemedi.

— Gök ve deniz.. sen, bana onlardan ne kadar çok bahsettin.. senelerce güzelliklerini dinledim.

Biliyor musun?.. artık güneşin can, neşe vererek parlayışını, kalplere bir sevda hüznü dağıtarak kızıl bir kucakta kayboluşunu, ayın çıkışını, yıldızların gülüşünü, mavi denizin gümüşlü yollarında aşk dolu sandalların dolaşışını görür gibi oluyorum..

Koklattığın çiçeklerin şekillerini, renklerini bile biliyorum. Sade kendimi, kendimi iyice tanımıyordum. Çok güzel olduğumu söyliyorsun.. Nezihe de, annem de öyle söyliyorlar.. doğru mu?..

Boyun uzun, saçların bol ve dalgalı, gözlerin iri ve kıvırcık kirpikli, dudakların kırmızı, dişlerin beyaz, yanakların pembe diyorsunuz.. bütün bunlar güzellikmiş!. Fakat ben birşey anlayamıyorum. Ne ise.. demek hoşa gidiyorum.. Hoşa gitmenin ne demek olduğunu biliyorum. Bunu; yediğim yemeklerden, kokladığım kokulardan ve dinlediğim musiki havalarından öğrendim.

— Sen, o kokladığın kokulardan ziyade hoşa gidiyorsun..

— Sahi mi!.

Genç kız gülümsedi; ve ilâve etti:

— Sen, olmasaydın kimbilir ne kadar bedbaht olurdum. Küçüklüğümde bilsen nasıl içim sıkılırdı. Annem bana masallar anlatır, şarkılar söylerdi.. Sonra bir arkadeşim elimden tutar, beni bahçede gezdirirdi; amma beni senin sesin ve sözlerin kadar avunduran hiç birşey yok. Geleceğin zamanı bekliyerek, ve geldiğin zaman mesut olarak günleri sıkıntısız geçiriyorum.. Bir ayak sesi var.. işte; Nezihe de geldi; onu kokusundan tanıyorum.

— Evet odur; ben gidiyorun kardeşim!...

Gelen genç kadın gülerek, genç kızı yanaklarından öptü; ve müşfik bir se...

— Zavallı yavrum.. inşallah be... yakında gözlerinle tanırsın.

Dedi. Beraberinde gelen adam sor...

— Nezihe.. bu elbiseyi yeni ... diktirdin?

Evet.. beğendin mi?.

— Çok hoş!.

Genç kız atıldı:

— Nezihe, eşini yaptırabilir miyi...

— Tabii.. yavrucuğum.

— Amma hep senin elbiseleri... eşini giyiyorum.

— Ne ziyanı var..

Nezihe bol neşesile, öteden beri... anlatmağa başladı.. sonra genç k... sordu:

— Annen, ben geldiğimde sok... çıktı.. istersen bir kahvaltı hazırlayay... Karnın aç mı?

Cevabı beklemeden kalktı.. ad... dönerek telâşla devam etti:

— Haydi Şadi.. sen de bana yar... edersin.

Genç kız yalnız kalınca.. ke... kendine düşündü: Ne iyi insa... yarabbi.. ne iyi insanlar!.. dünya bu... dar güzellik ve iyilikle dolu iken, a... niçin Allah bir de cennet yapmış, i... melekleri koymuş?!.. Acaba mele... Neziheden, ve Şadiden daha mı iyile...

PERDESİ KALKINCA!...

Yazan:

PERİHAN ÖMER

Onlar, hergün eğlencelerini bırakıp bana geliyorlar.. hem de ne kadar uzaktan akrabalarım..

Bir zaman gülümseyerek, düşünmeden olduğu yerde uzandı. Birden, aşağıdan acı bir çığlık yükseldi, arkasından Nezihenin kocasının ve Şadinin sesleri.

Düşünmeğe vakit bulmadan gayri ihtiyari bir hareketle yerinden kalktı, koşarcasına yürümeğe başladı. Ayağı birşeye çarptı.. sendeledi; ve düşerken, başını bütün hızıyle karyolanın demirine vurmuştu. Acı okadar şiddetli idi ki kendini kaybetti.. baygın yere yıkıldı.

***

Altı aydır gözlerim dünyaya ve cennete açıldı. Daha yazılarım çok gülünç.. kalem tutmasını bile iyice öğrenemedim. İyi şeyler güç, fenalar çabuk öğreniliyor. Herkes için ben bir cahilim!. Halbuki hayatı ve insanları öyle anladım ki.. senelerce süslü yalanlarla avunmuşum. Gözlerimdeki perde ile beraber onların bütün renkleri uçtu. İçimde kopan, yıkılan birşey duydum.. onlara, öyle inanmış, öyle bağlanmıştım ki!..

Dünyayı bir şeker kutusu gibi sade kokudan, lezzetten ve süsten ibaret zannediyordum. Halbuki o, çürük bir meyvaya benziyormuş.. taze kalmış taraflarını bulabilmek, çok güç; insanın ağzına mütemadiyen ekşi, mide bulandırıcı kısımları geliyor. Buna rağmen herkesin ağzı, ona doğru büyük bir iştahla açılmış.. mütemadiyen ısırmak, ısırmak.. doymak bilmeden, bıkmadan ısırmak istiyorlar.

Gözlerim bir mucize nevinden açılmadı!. O; zavallılar biraz da ihmal yüzünden kapalı mı kalmışlar?... Küçüklüğümde annem beni hizmetcilerin eline bırakmış; kimbilir nasıl bir kaza neticesi kör olmuşum..

İyi bir doktora da gösterilmemişim!. Görmemem; hemence bozulması imkânsız bir mukadderat olarak kabul edilmiş!. Eğer o vaka olmasaydı, başımı öyle şiddetle vurup kendimi kaybedecek kadar hastalanmasaydım; yine eski karanlıkta, birgün açılır diye.. ümit ederek kalacaktım!.. Annem yaramı evde bakamıyacağını anlayınca beni hastaneye kaldırmış; orada hayatımı da, gözlerimi de kurtarmışlar!.. Sargılarımın ilk açıldığı gün, etrafımda bir yığın hasta gördüm. Beyaz geceliklerinin altından cılız bacakları çıkan, başları sargılı, sarı yüzlü insanlar.. Yanımdaki karyolada yatan hastaya pansuman yapılıyor, iniltiler

(Arkası 32 inci sayfada)

GÜNAH GÖNÜLLÜLERİ

Yazan : **M. S.**

№ : 17

Ve Hicran, dünyanın en çok sevilen, en çok tanınan muganniyeleri arasına yükseldi.

Şimdi, haber aldığıma göre Hicran onbeş güne kadar İstanbula dönüyormuş. Burada bir müddet kalmak ve birkaç konser vermek niyetindeymiş.

Tesadüfün, dilencilikten ses kraliçeliğine yükselttiği bir kadının hayatı, en alâkasız insanları bile meraka boğabilir.

Hele bu kızın bir Türk oluşu, ve sesini bütün dünyaya sevdirebilmesi uyanacak alâkaları, merakları büsbütün körükliyecektir.

İrfan Racinin yüzünde, şeytanî niyetler belirmişti :

— Harikulâde, dedi, harikulâde bir şey...

Güldüm :

— Şimdi bu harikulâdeliği istismar etmek lâzımdır. Ben yarın, evdeki mecmualardan Hicranın bir resmini bulacağım. Evvelâ zamanını meçhul bırakarak, sadece geleceğini yazar, biraz da hayatından bahsederiz. Geleceği gün de, ilk mülâkatı biz yaparız.

İrfan Raci yerinden doğruldu :

— Mükemmel üstad !

Onun yanımdan çıkışından sonra, bir saattir boğazımı tıkayan kahkahayı bıraktım. Hicranı şöhrete götüren hilenin birinci perdesini, kaşarlanmış bir aktör maharetile oynamıştım.

Şimdi İrfan Racinin aldığı parlak havadisi (!), casusluğunu ettiği gazetelere yetiştireceği muhakkaktı.

Eğer büyük ve meşhur san'atkâr Hicranın Türkiyeye geleceğini (!) doğrudan doğruya yazsaydım, diğer gazeteler, iç sahifelerinin göze güç çarpan köşelerinde kısaca yazıp geçeçeklerdi.

Çünki Babıâlide, duyulmamış haberlerin en ehemmiyetsizi, neşredilmiş havadislerin en mühimmine tercih olunur.

Şimdi ketum (!) İrfan Racinin ağzından çıktıktan sonra, haber casuslarının gizli ajansile bütün matbaalara yayılacak olan bu gizli ve mühim havadis (!), ele hileyle geçirilmiş bir meta itibarı görecek.

Ve bütün gazeteler, büyük san'atkârın (!) gelişine (!) ve hayatına (!), sahifelerinin en mutena makamını ayıracaklar. Hattâ içlerinde, eski Avrupa mecmualarını harıl harıl karıştırıp resim arayanlar da bulunacak.

Ve yarın, atlamamak korkusile, atlatmak isteği yüzünden farkına varmadan atlayan bütün Türk matbuatı, Hicranın bedava reklâmını yapacaklar.

Hem de binlerce lira sarfile yaptırılamıyacak kadar mükemmel bir şekilde...

Bu haberin, benim ihtiyatım yüzünden casusluk vazifesini epeydir beceremediği için, yüksek maaşından olmaktan korkan İrfan Raciyi, ikramiyeden, ve zam vadinden fazla sevindirdiği muhakkak.

Yarın gazeteleri alıp önüme gelecek masûm bir zairi bihaber edasile:

— Hayret üstad!... diyecek, hayret... Muhakkak kapının dışında konuştuklarımızı dinleyen birisi vardı. Yoksa bu haberi başka nereden duyabilirler ki?

Ve sahte bir eseflenişle yüzüme bakarken, ahmak bakışlarında yine, muhatablarını aldatmış kurnazların istihzası belirecek.

Hayatın bukadar gülünç tarafları varken, insanların kahkaha atmak için nükte bulmaya çalışmalarına şaşıyorum.

***

— Sana bir sürperizim var Hicran!

Hicranın içleri gülen yeşil gözleri gözlerimde. Tıpkı zifiri karanlığın içinde, görmek istedikleri noktayı seçmeğe çalışan insanların dikkatile bakıyor, ve yüzümden, bakışlarımdan yapacağım sürperizi okumaya, anlamaya çalışıyor.

Onu fazla üzmeye kıyamadım. Hem yapacağım sürprizin uyandıracağı tesiri görmek merakı, sabrımı kırıyordu.

Arkamda gizlediğim gazete yığınlarını ortadaki masanın üzerine yığdım.

Ve güldüm:

— Şunlara bir göz gezdir bakalım

Bütün gazetelerin birici sahifelerinde adının büyük puntolarla yazıldığını gören Hicranın gözleri hayretle büyüdü:

— Bu, Avrupadan gelecek meşhur san'atkâr Hicran ben miyim?

Sadece tasdik ettim:

— Evet!

O, bu hareketimin sebebini tahmin edememiş, neticesini kestirememişti. Gözlerindeki merak, koyu bir endişeye bulanmıştı!

— Peki, bu işin asılsızlığı meydana çıkınca ne olacak?

— Bu işin asılsızlığı meydana çıkmayacak ki.

— İmkânı mı var?

— Sonunu düşünmeyeceğim bir işe girişebileceğimi umar mısın Hicran?

— Düşüncelerinde yanılmış olmandan korkuyorum?

— O halde, bir parça itimadın varsa, inan ki, bu teşebbüsü yaparken, hesap etmedik tek fena ihtimal bırakmadım.

Hatta bir müddet sonra, gazetelerde, halkı bu işe büsbütün inandıracak haberler, vesikalar, ve yazılar çıkacak!

Hicran, pek haklı olarak, bu hareketin tehlikesizliğine akıl yatıramamıştı. Fakat beni kırmamak için, bir türlü yatışamıyan endişesini gizlemeğe çalışıyordu.

Gözlerine; aksine ikna edilemiyeceklerine kani oldukları fikirler, kanaatler, ve mes'eleler etrafında konuşan insanların gizli ve acı lâkaydisi de sinmişti.

Son sözlerim onun merakını yeniden uyandırmıştı. Çünkü bahsettiğim inandırıcı haberlerin, vesikaların, yazıların meçhul mahiyetlerini hiç kestirememişti.

Ben, onun bütün endişelerini giderebileceğime kani idim. Ve bu kanaatin keyfile, için için gülüyordum.

O, köşedeki koltuğa oturdu, gazeteleri dizlerinin üzerine yığdı. Ve, evvelâ sade başlıklarına göz gezdirdiği yazıları, dikkat ve merakla okumaya başladı.

Gözlerini satırlar üzerinde koşturdukça, yüzünde beliren çizgilerden, hayretinin zerre zerre artışı seziliyordu.

Ben ses çıkarmıyor, gayet ince hesaplar üzerine kurduğum plânın teferruatını anlatmak için, onun, hakkında çıkan yazıları tamamen okumasını bekliyordum. Az sonra, ihtiyar Binnaz, Ferid'in gelişini haberledi.

Samimiyeti, ekseriya lâubaliliğe kadar vardırmak itiyadında olan şımarık dostum, içeri girmek için, Binnazın götüreceği cevabı beklemeğe lüzum görmemişti.

Elinde gazeteler, ve halinde, büyük müjdeler vermeye hazırlanan insanların gizli neşesi vardı.

Fakat Hicranın, kucağındaki gazetelere, kendi gelişini dahi farketmiyecek derecede daldığını görünce, niyetini tabikte hayli geciktiğini anladı.

Elimi sıkarken:

— Monşer, dedi, olur şey değilsin... Meğer az zamanda dünyaya tanımak için, gazeteciden bir ahbap edinmek kâfiymiş.

Meyhane, gazino sahnelerinde yıllarca ud, keman, tambur, def, piyano, kemençe, zurna, davul çalmış; gazel; ve şarkı okumuş, ses ve emek harcamış nice sanat ve şöhret düşkünleri var.

(Arkası 32 inci sayfada)

Bu bir aşk so-
nudur.
Bir gönül kita-
bının son say-
fasıdır.
Bu gönül kita
bına iki gen
gözden bire
damla gözyaş
düştü. Ve onu
sevinç, dilek
duygu, sevg
dolu satırların
sildi.

— Yollarımız ayrıldı Akın.

Sözü daha çok uzatmayalım. Bana yol veriniz.

— . . . .

— Hoşca kal Akın..

— . . .

Genç adam; Denizin karşısında bir taş gibi kımıldamadan durdu. Ve genç kız; önüne bakarak, hızlı hızlı kayalardan sekerek uzaklaştı, gitti..

Bu; bir aşk sonudur.

Bu; hal bir sevişmenin son yaprağıdır.

Bir gönül kitabı kapandı.

Bu gönül kitabına, iki genç göğüsten birer damla gözyaşı düştü. Ve gözyaşları damlaya damlaya bu kitaptaki sevinç, dilek, duygu, sevgi dolu satırları sildi.

Sonuna ayrılıkla ad verdi..

⁂

— Peki anne. Dilediğin gibi yap. İstediğin zaman nikâh olsun. İstediğin gün haydi düğün de.. Herşeyi sana bırakıyorum.

Bayan Ruhsar; kızının duruşundaki acıya, kırıklığa az daha dayanamayacak:

— Kalsın bu evlenme

diyiverecekti.

Fakat gözünün önüne arkadaki üç çocuk geldi. Vazgeçti.

Kocasının ölümünden sonra geçince yolunu şaşıran Bayan Ruhsara; kızını zengin bir adama vermekle kurtuluş yolu açılıyordu.

Bay Necdet; savaştan önce belirsiz, silik bir adamdı. Fakat şimdi piyasanın en önüne geçilmez bir işcisi olmuştu.

Akla sığmaz bir bolluk içinde yaşıyordu. Kimi istese alamazdı ki.. fakat gönül bu ya..

O Denizle evlenmek istiyordu.

Düğün Perapalasta oldu.

Ve bu düğün; günlerce İstanbulun dilinde parlaklığı, güzelliği ile çalkandı, durdu.

Deniz: ışıklar içinde, şampanya gü-rültüleri arasında:

"Aşkı lükse sattı„ damgasım yiyerek gelin olurken uzaklarda Akının dökeceği gözyaşlarını düşündü.

— Benden kimbilir nasıl soğudu diyordu. Çünkü ona: «Aşkımız bir geçici gönül oyunundan başka birşey değilmiş Akın. Düşündüm. Çok düşündüm. Sizinle evlenecek şekilde sizi sevmiyormuşum„ demişti.

Güzel gelin bu düşünce ile ağlamamak, hiç kırmamak, yanındakileri haykıra haykıra kovmamak için kendini zor tutuyordu.

Denizin hayatı; yolculuk, lüks, balo, kotra eğlenceleri içinde geçiyordu...

Kaç defa kocasına yalvarınış;

— Ne olursun yalnız gez. Bu gürültülü yaşamadan yoruluyorum. Sinirlerim bozuluyor; demişti.

Fakat karısını en lüks eşya gibi

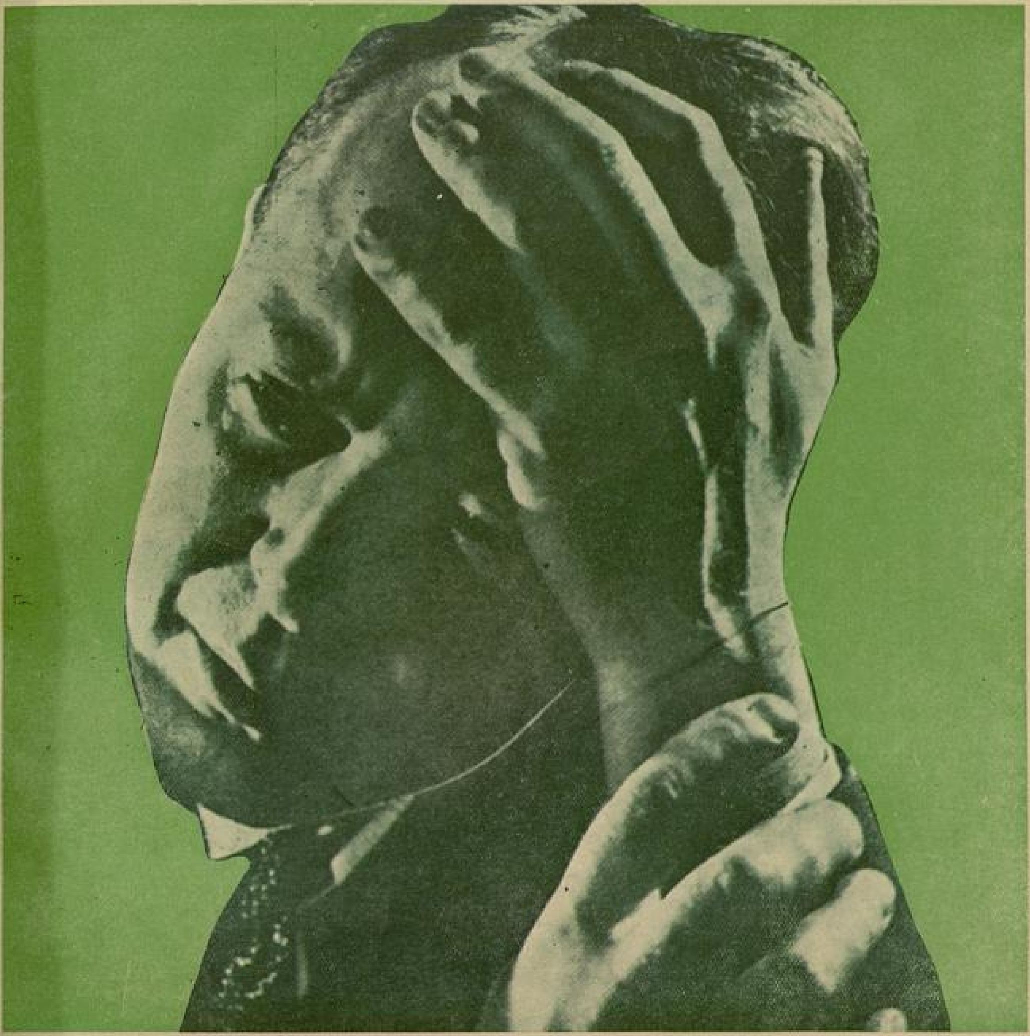

Yazan:

Mükerrem Kâmil

Birinci bölümde; çocuklukta başlamış büyük, temiz bir aşkın geçirdiği yapraklar.. güzel, ince bir duygu ile dizilmişti.

İkinci bölüm; aldatılmış, paraya, lükse değişilmiş bir sevgilinin acısı, soğuyuşu, hıncı, çileleri ile dolu bir üstün eserdi.

Burada yazıcı; bırakılmış olmanın acısını insanın iliklerine işleyen bir kudretle yazıyor..!

Hıncını, ateşten bir kamçı gibi, sosyetenin yüzüne fırlatıyordu...

Üçüncü bölümde ise; acılarını, hınçlarını, karanlık, dalgalı duygularını bir yana bırakarak sevgilisini haklı çıkarmağa çalışıyor, onun yaptığını toyluğuna veriyordu.

Deniz gazetede bunları okurken hıçkırıklarla ağladı:

— Bu benim romanımdır!...

Ancak Akın...

Bu yalnız senin romanın değil.. onda benim kırılmış hayatımınd e bütün anlamı var.

Diyordu.

Kendime kıydım; ne için?

Üç kardeşim için mi? İşte şimdi hepsi birer yüksek iş adamı. Evli barklı insanlar oldular. Kendi kazançları peşinde.

Ya ben ne oldum?

Ben kocadım. Bütün yaşayışım sarsak adımlarla, için için sızlayan bir gönül yarası ile geçti.

Ve bir ay sonra...

Onu, elinde "Bu Benim Romanımdır„ kitabı ile, başı bir kanepeye düşmüş..

Ölü buldular..

kolunda taşımaktan hoşlanan Necdet; bu sözlere kulak asmamıştı.

Deniz güzeldi.

Yaşayışları arasında sağını, solunu bir sürü genç kuşatmıştı.

Fakat o; yaratılışta temiz bir kadındı. Salon dedikodularından daima uzak kalıyordu. Benliği; çocukluğunda başlamış, genç kızlığında zorla uyuşturulmuş beyaz bir aşkla yıkanmıştı.

Akın ne olmuştu?.. onu, kayalarda kayalar kadar katı ve sessiz bıraktığı akşamdanberi, bir daha görmemişti.

Bu sessiz çekilişte öyle derin bir acı vardı ki.. Deniz; bütün hayatında bunu duydu.

Yaşayor mu idi?

Evlenmiş miydi?

Denizi.. aşkı unutan, paraya koşan açgözlü bir kadın diye mi anıyordu?

Öyle ya.. annesi, kardeşleri için kendine kıydığını nereden bilecekti?..

Onu kendinden soğutmak için ne acı şeyler söylemiş, ne delice yalanlar atmıştı?

Şimdi genç kadın:

Yaşama yükünden bıkmıştı: "Kürklerime, elmaslarıma, otomobillerime bakanlar, bir isteğime binlerce liranın serildiğini görenler.. dünyada benden sevinçli kadın yoktur sanırlar.

Halbuki küçük bir evde, bir beyaz entari ile yaşasaydım, her acıya katlansaydım..

Kalbim aç kalmasaydı!..„ diyordu.

***

Aradan uzun yıllar geçti.

Birgün bütün sabah gazeteleri, iri başlıklarla, belirsiz bir sanatkârdan bahs ediyorlardı.

Uzak bir köyde ölen bu sanatkâr; ölümünden üç sene sonra ortaya çıkıyordu.

Yazdığı roman birgün birinin eline geçmiş, okumuş, yüksek bir yazıcımıza göstermiş, onun eli ile basılmış. Bu kitap edebî, içtimaî değeri ile öyle bir yüksekliğe çıkıyordu ki.. ilk basımının mevcudu on günde bitmişti.

Kitap üç bölümdü.

Cek London

ÇİNLİ DEĞİL Mİ?

HA AHCHO, HA AHCHOW !..

"Mercan Kireçlenir, Hurma Ağacı Büyür. Fakat İnsan Ölür.,,

— Tahiti darbımeseli —

Ahcho fransızca anlamazdı. Mahkeme salonunda yorgun ve canı sıkılmış bir halde memurların sıra ile söylediği sonu gelmez fransızcayı dinleyordu. Amma gevezelik ediyorlardı. Chung-ga nın katilini bulmak için o kadar uzun zaman çalıştıkları halde, bir türlü bulamayan Fransızların aptallığına şaşıyordu. Plântasyondaki beş koli[*]de cinayeti Ahsa'nın yaptığını biliyorlardı. Halbuki işte Ahsanı tevkif bil- etmemişlerdi. Filhakika bütün koliler biribiri aleyhine şehadet etmemek için gizlice anlaşmıştılar. Fakat Fransızlar katilin Ahsan olduğunu pek âlâ bulabilirlerdi. Bu Fransızlar çok aptal adamlardı.

Ahcho birşey yapmamıştı ki korksun; cinayette eli yoktu. Gerçe plântasyonun amele başısı Schemmer, cinayet olur olmaz oraya gelmiş; ve Ahcho'yu orada dört beş arkadaşile beraber yakalamıştı; fakat bu bir kabahat mı idi? Chung-ga iki defa pıçağını sallamıştı. Beş altı adam iki yara mı açardı? Bunu akıl alır mı? Bir adam bile bir defa pıçaklamış olsa, cinayeti yine iki adam işlemiş demekti.

Ahcho, dört arkadaşile beraber mahkemede yalan söyledikleri; ve izahatlarile vak'ayı büsbütün karışık bir hale getirdikleri zaman, böyle düşünüyordu. Schemmer gibi onlar da, öldürülen bir adam çığlığı işitmişler, ve oraya koşmuştular. Yalnız oraya Schemmerden- evvel varmışlardı; işte bukadar. Filhakika Schemmer oradan geçerken içerden gürültü işittiği zaman en az beş dakika dışarda durmuş dinlemişti. Ve içeri girdiği zaman bu beş mahkümü orada bulmuştu. Her halde heman Schemmer den evvel içeri girmemiştiler. Çünkü Schemmer barakaya girilecek biricik kapının önünde beklemişti. Fakat bunun ne ehemmiyeti vardı? Ahcho ve dört arkadaşı Schemmerin yanıldığını söylemişlerdi. Sonunda serbest bırakılacaklardı. Hepsi buna emindi. İki pıçak yarası için beş kişinin kafası kesilmezdi ya?.. Ondan başka cinayeti hiç bir yabancı da görmemişti. Fakat bu Fransızlar çok aptaldılar. Çinde olsa onlara işkence ederler ve doğruyu öğrenirlerdi. İşkence altında doğruyu öğrenmek çok kolaydır. Fakat buradaki Fransızlar işkence yapmıyorlardı. Çok deli adamlardı bunlar! Onun için Chung-gayı kimin öldürdüğünü taş çatlasa bulamazlardı.

Ahcho herşeyi anlamıyordu. Plântasyonun sahibi olan İngiliz kumpanyası, birçok para sarfile Tahiytiye beş yüz koli getirmişti. Hissedarlar kazançlarını isteyorlardı, fakat kumpanya daha henüz dağıtmamıştı. Onun için kumpanya amelelerin biribirlerini öldürmelerini istemiyordu. Bundan başka orada, Fransız kanunlarının mükemmeliyetini ve faziletini Çinlilere tatbik etmek için can atan Fransızlar vardı. Sonra ikide birde bir misal vermenin; ve "Yeni Caledonge"a göndermenin, insanların cezalarını sefalet ve ıstırap içinde çekmege göndermekten başka ne faidesi vardı?

Ahcho bütün bunları anlamıyordu. Mahkeme salonunda oturmuş, kendisini ve arkadaşlarını tekrar plântasyona

[*] Koli = Büyük çiftliklerde çalıştırılmak üzere kuntıratla alınan işçi.

itmek, kontırat müddetlerini tamamla-
ıak için serbest bırakacak olan
ükmü bekliyordu. Bu hüküm ergeç
erilecekti. Mahkeme bitmek üzere
li. O bunu görecekti. Artık
ehadet edecek hiç birşey, gevezelik
in hiç bir sebep kalmamıştı. Fransız
aytanları da yorulmuşlar, hükmün bir
n evvel çıkmasını bekliyor gibi idiler.
)rada oturup beklerken eski zamanları,
ontratı imzalayıp Tahiytiye gitmek
in gemiye binişini hatırladı. Kendi
öyünde yaşamak zordu, güney adala-
nda gündeligi elli Meksika sentine
eş senelik kontıratı imzaladığı zaman,
endini bahtiyar addetmişti. Kendi kö-
ünde, bütün seneliği on Meksika dola-
na çalışan insanlar vardı. Koca bir
enede beş dolar alan kadınlar, dükkân-
ların evlerinde senede dört dolar
an hizmetciler vardı. İşte kendisi
urada bir günde elli sent alıyordu.
u şahane parayı bir günde, bir tek
inde alıyordu. İş zormuş ne ehemmi-
eti var? Beş sene sonra memleke-
ne dönecek, artık çalışmayacaktı.
engin bir adam gibi yaşayacak; bir
vi, bir karısı, kendisini sayan çocukları
lacaktı. Evet evinin arkasında, havuz-
uğunda küçük altın balıklar olan,
e agaçlarında rüzgâr çıngırakları sal-
nan küçük bir behçesi, bir tefekkür
e istirahat yeri olacaktı. Kimsenin
endisini rahatsız etmemesi için etra-
na bir de yüksek duvar çekecekti.

Bu beş senenin üçünü geçirmişti.
tık zengin bir adam demekti, ve Tahi-
deki pamuk plântasyoniyle kendisini
ekleyen tefekkür ve istirahat arasında
lnız iki sene kalmıştı. Ve şimdi aksi
bi Chumg-ga cinayetinde, tesadüfen
ada bulunduğundan, para kaybedi-
rdu. Üç haftadanberi hapishanede
tmıştı, ve beher gün için elli sent
ybetmişti; artık hüküm verilecek, o
da işinin başına dönecekti.

Ahcho yirmi iki yaşında idi. Çok mesut ve neşeli idi. Onun için gülmek çok kolay bir işti. Vücudu bir Asyalı gibi hafif olduğu halde, yüzü değirmi idi, ay kadar yuvarlaktı; ve arkadaşları arasında az bulunan ruh temizliğini ve tatlılığını gösteriyordu. Bakışları da onu aldatmıyordu. Ne vakaya sebep olmuş, ne de kavgaya karışmıştı. Kumar oynamazdı. Ruhu kumarbaz olacak kadar katı değildi. Küçük şeyler ve sade zevklerle kanardı. Pamuk tarlasında güneş altında saatlerce çalıştıktan sonra, akşam serinliğinin sükûneti ona derin bir haz verirdi. Saatlerce oturup elindeki çiçeğe bakar ve mevcudatın esrarı ve muamması hakkında felsefe yürütürdü. Küçük bir kumsal koyundaki mavi bir balıkçıl, bir uçan balığın sıçrayışı; yahut güneşin inci gibi batışı ve gölün ötesinde çıkışı, bütün bir günün yorgunluğunu ve Schemmerin ağır kırbacını unutmak için kâfi idi.

Hakim hükmü okurken o lâkayd oturuyordu. Diğer arkadaşlarının da yüzleri lâkayddı. Tercüman beşinin de Chumg-ga cinayetinden suçlu olduklarını, ve Ahchow'un başının kesileceğini, Ahchonunda Yeni Kaledonyadaki hapishanede yirmi sene, Wong-Si nin on iki sene, ve Ahtomg un on sene hizmet edeceğini söylediği zaman, sükûnetlerini yine bozmadılar. Artık heyecanlanacak birşey kalmamıştı. Başı kesilecek olan Ahchow bile bir mumya kadar sakindi. Hakim birkaç hüküm daha ilâve etti. Tercüman da onlara: Ahchow un yüzü Schemmer in kamçısıyle en fazla çızıldığı için, en müsbet olarak onun tanındığını, ve eğer birisinin ölmesi lâzım geliyorsa bu adamın öldürüleceğini izah etti. Ahcho nun yüzü de iyice çızılmış olup, bu yara onun cinayette methaldar olduğunu tamamile ve mukni bir surette isbat ettiğinden, o yirmi sene kürek cezası haketmişti. On senelik Ahtoug'a kadar her ceza için münasip bir sebep gösterildi. Mahkeme nihayet: "Çinlilerin kalplerine işlemelidir ve onlar kıyamet kopsa bile Tahitide kanunun yine tatbik edilceğini öğrenmelidirler. dedi.

Beş Çinli tekrar hapse atıldı. Ne şaşırmış, ne de müteessir olmuştular. Verilen cezaları hiç beklemedikleri halde onlar, beyazların beklenilmeyen şeyleri yapmalarına alışmıştılar. Zaten Çinliler onlardan, ümit edilmeyen şeylerden başka birşey beklemezdi. Yapmadıkları bir cinayet için verilen bu ağır ceza, beyazların yaptığı sayısız acaipliklerden daha acaip değildi. O hafta zarfında Ahcho, Ahchow'u tatlı bir şaşkınlıkla seyretti. Kafası plântasyonda kurulmakta olan giyotinle kesilecekti. Onun için ne geçecek olan seneler, ne de bir istirahat bahçesi kalmıştı. Ahcho hayat ve ölümü düşündü ve bir takım felsefeler yürüttü. Kendisi için korkulacak birşey yoktu. Yirmi sene yalnız yirmi sene idi. Bu hadise bahçesini kendisinden biraz daha uzaklaştırmıştı, işte o kadar. Gençti, ve kemiklerinde Asyalı sabrı vardı. Bu yirmi seneyi bekleyecek ve zamanla kanının harareti de geçecek, ve bu suretle o sükûnet bahçesine yakışacak bir hal alacaktı. Bahçesinin ismini düşündü; ona: « Sabah durgunluğu» bahçesi ismini verecekti. Bütün günü düşünerek mesut geçiriyordu. Bilhassa Wong-Si ve Ahtong e büyük bir huzur veren atalarsözlerini hatırlamak istedi. Fakat bunlara ihtiyacı yoktu. Kafası vücudundan o kadar kısa bir zamanda ayrılmıştıki, böyle bir hadisede sabretmek ihtiyacında değildi. Güzelce tütününü içiyor, güzelce yiyor, güzelce içiyordu, ve zamanın bukadar ağır geçtiğine canı sıkılmıyordu.

Gruchot bir jandarma idi. Senegal Nigeria'dan güney adalarına kadar bütün müstemleke de yirmi senedir hizmet ediyordu, ve bu yirmi sene onun durgun kafasını bir türlü parlatamamıştı. (devamı var)

GENEL NÜFUS SAYIMI

20 İLKTEŞRİN — PAZAR GÜNÜ

Sayımda, her binada yalnız sayım memuru geldiği zaman hazır bulunanlar yazılacaktır.

Ailenizden herhangi bir kimse o gün evde değilse onu yazdırmayınız; çünkü o da bulunduğu yerde yazılmış olacaktır..

◆◆◆

20 İLKTEŞRİN — PAZAR

Doktora, Ebeye, ilâca itiyacınız olursa hemen zabıta memurlarına ve bekcilere haber veriniz.

İhtiyacınız derhal temin edilecektir. Hükûmet bunun için tertibat almıştır.

Sayım günü bulunduğunuz yere sayım memuru gelmiyecek olursa, veya sehven yazılmıyacak olursanız, hemen hükümete haber yollayınız.

◆◆◆

20 İLKTEŞRİN — PAZAR

Günü yapılacak olan genel nüfus sayımında sorgulara doğru cevap vermeliyiz.

Sayımın bittiği haber verilinceye kadar evden çıkmak yasaktır. Çıkanlar için para ve hapis cezası vardır.

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü

VİYANA KONGRESİ ve TÜRKİYE

Metterncih

İmparator birinci Napoleonun 1814 senesindeki mağlûbiyeti üzerine Avusturya, İngiltere, Rusya ve Prusya devletleri, Fransızların 1792 tarihindenberi istilâ ettikleri memleketlerin istirdadile; bu memleketlerin kendi menfaatlerine ve politikalarına göre taksim ve teşkilini müzakere etmek için Viyanada bir kongre yapmışlardı.

Bu kongreye memur olan Avusturya başmurahhası meşhur (Metternich); İngiltere başmurahhassı (Lort Castlereag), Fransız başmurahhası (Prens Talleyrand) gibi, Türkiyenin Avrupada bakasını, Avrupa müvazenesinin şartlarından addedenlerdendi.

***

Metternich diğer murahhasların Viyanada toplanmalarını beklemiyerek, Avrupa müvazenesini, Dünya asayişinin istikrarını kâfil olacak surette tesis etmek maksadiyle, Viyanada bir kongre açılmak üzere olduğunu Eflâk voyodası Yanko Karacabey vasıtasile [1] Babıâliye haber vermiş idi. (Şubat 1814).

Metternich, Avusturyanın kongrede hukukumuzu ve menafiimizi müdafaaya; ve mülkümüzün tamamiyetini devletlerin kefaleti altına aldırmağa gayret edeceğini, ve Rusyanın tahakkümünü çekemediğinden, Çarın Türkiyeye tasallûtu vuku bulursa menine çalışacağını bildirmiş ve Türkiye tarafından bir murahhas gönderilmesini tavsiye eylemişti.

Viyanaya her taraftan murahhaslar gelmiş, ve aradan altı ay kadar geçmiş olduğu halde, İstanbulda cihan siyasetine ve diplomatlık hüner ve sanatına vakıf; kongrenin ehemmiyetini idrak ile buna bizim de girmekliğimizden hasıl olacak faideyi takdire kadir devlet recali yok idi.

[1] O zamanlarda Türkiyenin Avrupa paytahlarında daimî elçileri yoktu. Eflâk voyvodası Avrupanın ahvaline işlerine ve devletlerin politikalarına dair Babıâliye malûma verirdi.

Murahhas göndermek şöyle dursun B[...] âli Metterniche cevap bile vermedi.

Kongrenin başkâtipliğinde bul[...] ve Metternich'in mahremi olan Şöv[...] Dö (Gentz), Karacabey vasıtasile [...] bâliye müracaat edip (Eylûl 1814) [...] Türkiye, kendi memalikinin devletler t[...] fından kefalet altına alınmasını kongr[...] talep etmeyecek olursa, Osmanlı impar[...] luğunun bakası büyük garp devletle[...] menfaatleri iktizasından olduğundan, [...] devletin (Avusturya, İngiltere, Fr[...] bu babta münasip görecekleri teşebbü[...] kendiliklerinden icra edeceklerini [...] verdi.

Hele Babıâli, bu defa cevap ver[...] ragbet etti: «Viyanaya murahhas gönde[...] mesini, son muharebelere karışmamış[...] masına» atfile tevil etti. «Üç dost dev[...] meramları Türkiyeye hizmet ve m[...] nette bulunmak ise, Rusya tarafından [...] reş muahedesi mucibince iadesi i[...] ederken henüz teslim olunmıyan Kar[...] niz kalelerini kurtarmağa himmet eyl[...] leri ricasında» bulunduğunu bildirdi.

Halbuki Babıâlinin üç devletin [...] hatını dinleyüp davetlerine icabet e[...] mesinin sır ve hikmeti, devletimizin [...] tamamiyetinin büyük devletlerin ke[...] altına konulması, hukuk ve istiklâlimiz[...] kunacağı ve faaliyetimizin tahdidini i[...] deceği, ve herhangi ecnebî bir dev[...] tavassûtunun kabulü, o devletin him[...] altına girmek demek olacağı; ve k[...] isteniliyorsa Moskovların kızıp Kara[...] kaleleri mes'elesini kongreye düşürec[...] ve bu kalelerin bize verilmesi hak[...] bir karar istihsali mümkün olamazsa, [...] Türkiyede «mütâlebe» hakkı kalmı[...] ğı vahimesi idi.

Babıâlinin tereddüdünün diğer [...] sebebi de Sırbistan imtiyazının [...] edilmesi korkusu idi. Zira Bükreş m[...] desinde Sırbistana dair olan m[...] müphemce yazılmıştı; ve bunun şu[...] nü artırmamak için, tefsiri mes'el[...] Babıâli geçişdirmek istiyordu. Kong[...] Moskof murahhasları bu bahsı açıp ta[...] devletler murahhaslarından kendilerin[...] rafdar bulurlarsa Sırbistanı, Ulâh [...] Buğdan (Memleketeyn) gibi müstakil [...] imaret şekline koymak mecburiyeti [...] olması ihtimali, ricalimizi korkuduyo[...]

Bir de o esnalarda Ulâh ve Buğd[...] Sırbistanın; Türkiye - Rusya - Av[...] yanın müşterek himayeleri altında [...] lunmak ve Rumeli ile Rusya arasınd[...] set teşkil etmek üzere müstakil bir h[...] met haline konulması, bazı Avrupa d[...] mat'arı tarafından tasavvur edildiği i[...] mişti. Viyana kongresinde bu tasav[...] tervice çalışanlar zuhur etmesi ihtima[...] devletimiz erkânını tereddüde düşürm[...] idi.

Şövalye Dö Gentz, Babıâlinin ceva[...] mukabil, Türkiyenin menafiini göze[...]

Viyana kongresinin bir toplantısı

YAZAN :
Eski Büyük Elçi :
SALIH MÜNİR
ÇORLU

için elden ne gelirse yapılacağını ve şu kadar ki Çar, cebbarlıkla teyid edilmeyen sözlere ve ihtarlara kulak asmadığından, ve kendi harisane emellerinden başka indinde hiçbir şeyin ehemmiyeti bulunmadığından, kaleleri istemekten bir faide olmıyacağını; ve onun için bu işin karıştırılmayıp muahadeye Türkiyenin taarruzdan masuniyetini temin edecek esaslı bir madde konulmasına çalışılması münasip görülmekte bulunduğunu bildirdi.

Babıâli, bu üç devletin pek halisane mahiyetteki ihtarlarını dinlemiyerek vakit zayi etmekte iken Çar Aleksandır, kendi adımlarından Korfalı Kapudistrya gibi aslen Yunanlı Türk düşmanları tara-

Taleyran

fından kongreye bir nota verdirdi (Kânunsanî 1815). Türklerin Sırbistandeki ve umûmen Rumelideki hıristiyanlara türlü cefalar etmekte olduklarından bahsile hıristiyan devletlerin, islâmların zulümlerine nihayet verdirmeleri lâzım geleceğini ihtar etmiş; ve şarkta ecnebî Katolik ruhanî cemaatlerinin hamilği nasıl Fransaya ait ise, Ortodoksların tabiî hamisi de Rusya Çarı olmak iktiza edeceği iddiasını ortaya atmıştı. Meramı ve garazı Türkiye Ortodoksları üzerine Moskof himayesini devletlerin tasdiki altına aldırmak ve Türkiye işlerine müdahale hakkını kazanmaktı. Hele dost üç devlet murahhaslarının himmetile kongre Çarın bu talebini is'af etmedi. Bilâkis bu teşebbüsten ürkerek Metternich ile Taleyran, Lord Kastlriki Çarın nezdine gönderdiler ve umumî muahedeye Türkiyenin tamamiyetinin müşterek kefaletle teminine dair bir madde konulması hakkında muvafakatini rica ettiler.

Velhington

Çar Aleksandır öyle bir taahhütten çekinmiyeceğini söylemekle beraber, Karadeniz kalelerinin Rusyada kalmasını isteyeceği cevabını vererek, bu üç devleti bir dereceye kadar ümitlendirmiş iken, ertesi günü Türkiyeye ait zımana mukabil İspanya müstemlekelerinin ayniyle kefalet altına alınmasını taleb etti. Halbuki ticarî menfaatleri ve hesapları iktizasınca bu müstemlekelerin İspanyadan ayrılması İngilizlerin işlerine geliyordu. Dostumuz olan bu üç başmurahhas Çarı kandırmağa çalışırlar iken, Napoleon Elba adasından kaçup yeniden Fransaya girmişti. Yine imparatorluğu elde ettiğinden, tekrar kendisini Fransadan defetmek için devletler, Rusyanın muavenetine müracata mecbur oldular, ve artık Çarı Türkiye için sıkıştırmaktan vazgeçtiler.

***

Vaterlo hezimetinden sonra devletler Pariste ikinci bir sulh muahedesi yaparken (10 Teşrinsani 1815) prens Metternich, Türkiyenin tamamiyetini devletlerin kefaleti altına aldırmağa ikinci defa olarak tekrar teşebbüs ettise de Lort Kastlrik Babıâli ricalinin bu teklifi evvelce geçiştirmiş ve kendilerinin istedikleri gibi muahedeye kefalet hakkında bir madde dercinin faidesini ve ehemmiyetini takdir edememiş olmalarına nazaran, Türklere hayır ve faidelerini anlatmanın ve söz dinletmenin imkânı olmadığına kanaat hasıl ettiğini söyleyüp, beyhude yere bu işle uğraşmağa mahal olmadığı cevabını verdiğinden, Metternich hakkımızdaki halisane arzusunu, yalnız başına file koyduramadı.

YARIM AY'ın 1 inci TONU (Cildi)

1 – 12 inci sayıyı içine alan "Birinci Ton,, gayet zarif bir kap içerisinde hazırlanmıştır.

Birinci Tonun pahası 225 kuruştur.

Sayın Okuyucularımız ellerinde bulunan 1 - 12 sayılı Yarım Ayları (Resimli Ay Basımevine) gönderdikleri takdirde meşin kap için 75; bez kap için 50 kuruş vererek kaplatabilirler.

SANATKÂRLAR ARASINDA

Bugünden sonra ben için en emin istikb Mısırda bir fellâhın çi liğinde çalışmaktır.

◆

Sanat vadimizde par sızlık güneşi, yemye ümitlerimizi kavurmı tur.

◆

Bunların hepsine Muh Sabahattinin çocukl demek, onlara en yar şan addır.

◆

Taksim bahçesinin büyük sahnesinde büyük bir kalabalık var. Bunlar, artistler ve baletlerdir.

Baletler göke uçuyorlarmış gibi dansediyorlar.. proz provası yapıyorlar...

Aradığım sanatkârın yanındayım.

— Düüüt.. mi miyy mimi.. faf faf faaa

Ömrüm Ayşem
Ruhum Ayşem
Sen benimsin

gibi nota ve şarkıyı kendi kendine söyledikten sonra, masanın üstündeki bir sürü nota kâğıtlarına notaları yazıyor.

Bu notalar, bu akşam oynayacak «Ayşe» opretinin orkestrasına hazırlıktır.

ile Yeni Operet elele vermiş çalışıyorlar.

Memleketin bir türlü muvaffakıyet kazanamadığı bu sanat namına bu topluluk gerçekten sevinmeğe değer!..

Beden terbiyesi şefi Selim Sırrıya taş çıkartacak gibi el, kol hareketlerile üstad, muziğe işaret verdi. Koru da beraber söylüyor.

Birdenbire muzik ve şanı ortadan ayıran bir ses:

— Olmayorrrrr...

Sahnedekileri iyi görebilmek için gözündeki monoklu düzelterek :

— Çocuklarrrrr ... Dikkat .. dikkat .. olmayorrr.. haydi bir daha.. hep beraber..

Dört beş defa tekrardan sonra : «şimdi biraz dinlenelim» diyor.

Son çağlarda Türkiyede bir operet grubu kuran sanatkârların başlıca kahramanlarından biri oldukça şişman, ağzında tek tük dişi kalmış monoklulu, ve bir vakitler hayli çetin gazetecilik yapmış Bay Muhlis Sabahattindir; ve bu sahnedekilerin hepsine de, Muhlis Sabahattinin çocukları demek, onlara en yaraşan addır.

***

Muhlis Sabahattini çok yakından tanırım.. yanına sokuldum ve Yarım Ay için son günlerdeki çalışmaları hakkında kendilerinden bir enterviyu istedim.

Bu sözümü bir şaka telâkki ederek:

— Aman Bayım, dedi; bunlar yazmaya değmez. Biz ancak para kazanmak için halkı eğlendirmeğe çalışıyoruz.

Gözlerinin derinliklerinde teess karışık bu ifadeyi, üstadın tevazı hükmederek ancak gülümsedim ve:

— Yazmaya değmeyen şey, seyre meğe değer mi?

— İşte bizde seyrettirebilmek sabahtanberi çalışıyoruz?!..

Cebinden saatini çıkardı, bana gö rerek:

— Bakınız, saat şimdi 17 dir.

Muhlis Sabahattinin pek ender o bu boş zamanı, istifa etmenin tam va

Fakat üstad, gazetecilerle konuşma ya karar vermiş. Onunla konuşunca kadar, ona, dökmediğim diller kalma Bereket onu, konuşturmağa sevkeden yine sanat aşkı oldu.

***

Üstad beni görmeden masadan kalkıyor; müzisyenlere demin bestelediği parçaları çaldırıyor ve:

— Lütfullah! haydi geçin karşıma, diye bağırıyor.

Sahnedeki kalabalığın gürültüsü ansızın duruyor, herkes üstadı dinliyor.

Sahnedeki hareket durunca artislere dikkatlice bakıyorum. Hepsi de memleketin tanınmış sanatkârları; Şaziye, İrma Toto, Melek, Hicran, Necile, Neclâ, (bu bayanlar arasında yalnız bir Grandam eksik, kulakların çınlasın «Halide»). Lütfullah, Hüseyin Kemal, Celâl Sürûri, Cemal Sahir, Yaşar Nezihi, Sabri ve Kadri.

Şimdi anlayorum ki Süreyya Opereti

Muhlis Sa bahatti YARI AY yazı sına, büt musiki sa natkârları nın dertle ni yanıyo

YAZAN: **Niyzi Acun**

Taksim bahçesinin Boğazın mavi sularına bakan bir masasının başında konuşuyoruz. Bana diyor ki:

— Artık ben sanat işimi bitirdim.

— Aman! Üstadım, dedim. Bütün bu artistleri bir araya toplamaktan, anladığıma göre, daha sizin yepyeni sanat hareketleri göstereceğinizi sanmaktayız; fakat bize, bu sözünüzle yanıldığımızı mı gösteriyorsunuz?

— Siz benimle bir sanatkâr gibi mi konuşmak istiyorsunuz?

— Şüphesiz..

— Madem ki bir sanatkâr gibi konuşacaksınız; ben de bir sanatkâr olarak öyle taşkınım, öyle coşkunum ki.. söyliyeceğim acı sözleri yazmanıza belki asla imkân yoktur; şu halde yazmıyacağınız şeyleri bana söyletmekteki kârınız nedir?

— Bu kadar dertli olduğunuzu bilmiyordum. Bu küskünlüğünüze sebep nedir?

— Hak tanınmamak, hizmet bilmemek.

— Buna rağmen bu yaz yine büyük bir kadro ile faaliyete geçtiniz?

Üstad bu sözüm üzerine düşündü. Monoklunu gözünden indirdi; ve cebinden çıkardığı bir Samsun cigarasını bana uzatarak:

— Bu sözüme rağmen; gönlüm rahat etmedi, çünkü bu, gördüğünüz otuz kişinin ekmeğini çıkarması için lâzımdı. Bunun için çalışıyorum. Fakat, beklediğim günler geldikten sonra, pılıyı pırtıyı toplayıp göçmek zamanım gelmiştir.

— Nereye gitmek niyetindesiniz... Opereti uzun bir Adadolu turnesine mi götüreceksiniz? Yoksa, memleketin tabii dekor itibarile ruhunuzu okşayacak olan bir yerinde, artık istirahata mı çekileceksiniz?

Bu sorularımın pek tuhaf olduğunu anlatan bir bakışla:

— Bunları soracağınızı ümit etmezdim?.

— Ya nereye göç ediyorsunuz?

— Mısıra

Üstadın bu sözüne inanamadım ve şaşkınlıkla tekrar sordum:

— Mısıra mı?

— Evet.

— Orada yine sanat işlerile mi meşgul olacaksınız?

— Hayır pamuk işlerile.

— Yani?

— Yani bir fellâhın çiftliğine yanaşma yazılacağım.

— Tabiî bu sözünüzü bir lâtife olarak yazacağım?

— Bilâkis, gayet ciddî olarak yazınız. Bu haberi ilk olarak ta siz yazınız.

Ben gittikten sonra belki gündelik gazeteler bunu yazacaklar.

Oraya varınca göreceksiniz ki benim sürüp ektiğim o tarla, tabiî haddinden fazla mahsul verecek..

— Üstad!.. Bütün bu artistleri bir araya toplamanız sizin yepyeni sanat hareketlerine giriştiğimizi göstermez mi?..

— Tabii.. bu sözleriniz, muvakkat bir küskünlüğü gidermek için kurmuş olduğunuz hayaller olsa gerek?

— Küskünlük ve hayal mı? Ne münasebet!. Bu, ekmeğini emniyetle kazanabilmem için ilk hamlemdir.

— Bu sanat, sizi doyuracak kadar birşey temin etmedi mi ki ta Mısır çöllerine gidiyorsunuz?

— Kazanmak ne kelime.. kazanalım dediğimiz gün, elimizdeki mevcuttan oluyoruz.

— Belki siz bu sanattan göklere yükselen bir apartıman kuramamışsınızdır. Tramvaylardaki izdihama bir nihayet vermek için bir otomobil alamamışsınızdır; fakat sizin birçok takdirkârlarınız ve eserleriniz varken bunlara lüzum var mı? Sanatkârın hayali boldur. O avunmak için de çareler bulur...

— Öyle.. öyle diyelim de avunalım. (Derin bir iç çekerek):

Artık bu mevzuun bundan fazla uzamasına tahammülüm yoktur.

— Asıl söylemek istediğiniz şey nedir?

— Sorular uzarsa cevaplar çok acı olur. İşi burada tatlıya bağlıyalım, dostum.

— Münakaşasız sanat neye yarar?

— Oğlum, ben 20 senemi memleketin sanat harsına, zevkine hizmet yolunda öldürdüm. Bu yolda gücüm yettiğinden fazla çalıştığımı kimse inkâr edemez.

— Şüphesiz.

— Bugünkü sanat nesli, anlayan ve dinleyen bulmuşsa bunları ben, sanat heycanımla.. mevcudiyetim pahasına hazırlamışımdır. Bukadar hizmetten sonra benim ekmek davası yolunda vatanımdan uzak illere gitmemden, ne büyük hüzünlere düşeceğimi takdir edersiniz? Yine sanatla meşgul olmayı düşünsem, bir ömür pahasına yetiştirdiğim bir sanat nesli var. Ben onları nasıl feda ederim?

Demek ki, sanat işile uğraşamıyacağım gayet aşikâr.

— Sizi Mısır çöllerine....

Bu sözümü keserek:

— Mısır çöllerine beni göndermeğe mecbur eden işte bu yetiştirdiklerimdir. Asıl onlardan kaçıyorum ya...

Üstadın bu sözleri üzerine yaralarını fazla deşmek bir gaddarlık olacaktı. Kendilerinden ayrıldığım zaman, o:

— Haydi çocuklar, iş başına!.. diye bağırıyordu.

Bahçeden çıkarken kulaklarıma üstadın kendi yazdığı eserlerinden Ayşenin şarkıları geliyor:

Heyyy! vur patlasın
Çal oynasın
Bu hayat böyle geçer
Heyyy...

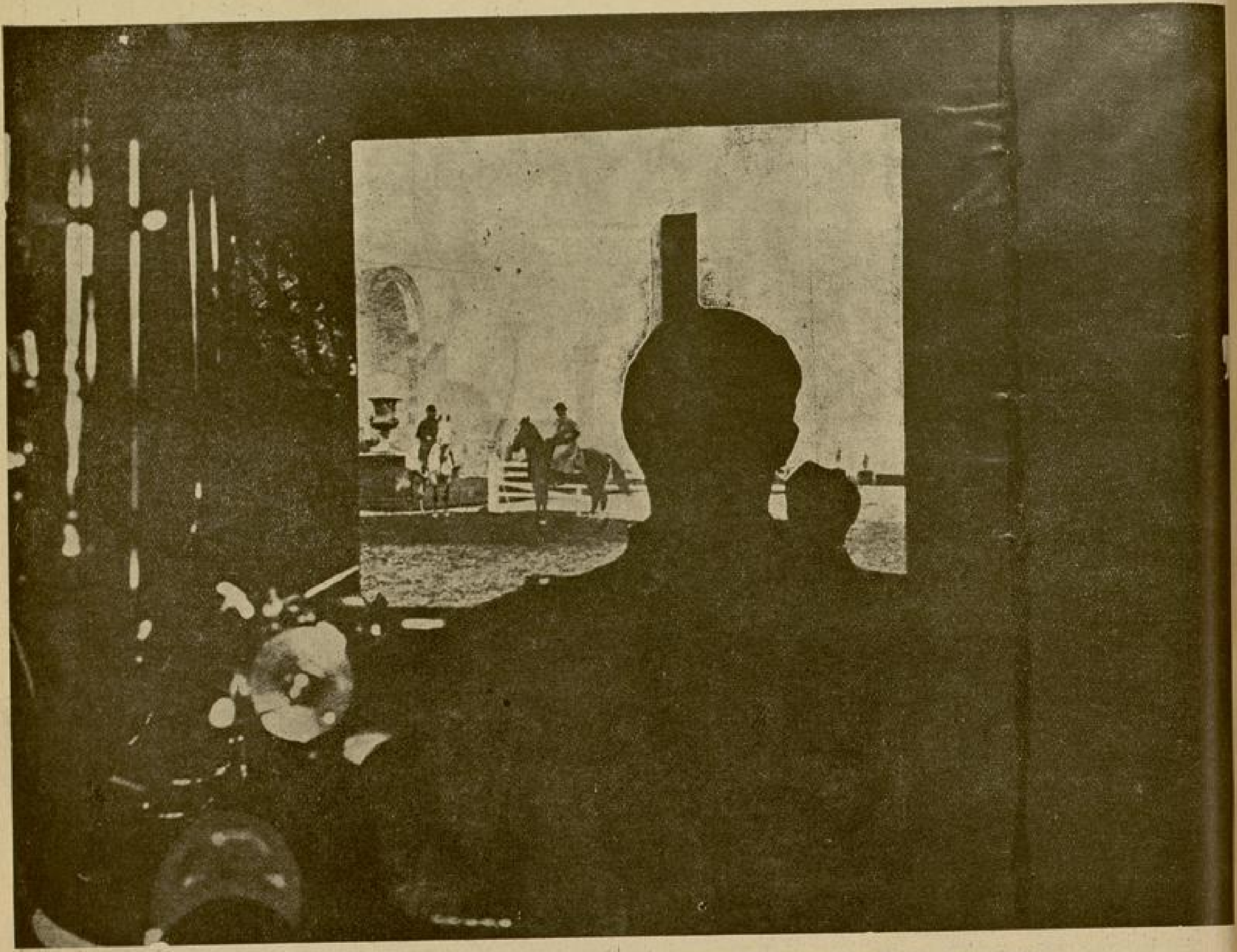

Bir at koşusunun verici televizyon makinesi vasıtasile bir yerden başka bir yere nakli

HAYAL SANILIRKEN GERÇEKLEŞENLERDEN

TELEVİZYON!

Bundan kırk yıl önce sinema doğmuştu, bugün de televizyon doğuyor. Sinema nasıl ışıkları zaptettiyse, televizyon da havada ışığı ve sesi eline geçirerek boşluğu fethediyor.

Televizyon için geç kaldı diyorlar. Çünkü dört beş senedenberi bekleniyordu. Radyo az bir zaman içinde acunun her yerine yayıldı ve oldukça büyük bir terakki kazandı. Buna karşılık televizyon hâlâ lâboratuvarların karanlığında uyuyordu. Demek ki saatini bekliyormuş. Ama, radyo ile televizyon arasında, bir senfoni ile bir gül arasındaki fark vardır. Bir saniye, çiçeği görmemiz için kâfidir, ama bir senfoniyi dinlemek için kâfi değildir. Onun için radyonun uzun işini televizyonun kısa bir müddete sığdırması lâzımdır.

***

Esîr tabakası ses dalgalarile dolu idi. Şimdi de ışık dalgaları ile dolmağa başlıyor. Bu ışık dalgaları nokta şeklindedir. Bu noktalar verici makineden çıkarlar, esîr içinde dolaşırlar, ve alıcı makineye çarpınca toplanırlar. Bu noktalar o kadar çabuk hareket ederler ki, göze hep bir arada gelmiş hissini verirler. Tıpkı sinemada resimlerin arka arkaya gelmesinden hiç aralıksızmış göründüğükleri gibi.

Bu ışık noktasından herbiri, gösterici perde üzerinde, saniyenin yüz binde biri gibi kısa bir müddet kalır; ve geçerek yerini arkasından gelen noktaya bırakır. Noktalar biribiri arkasına ayni aralıkla gelir, ve kendilerinden önceki noktanın yanı başına konarlar. Böylece, göz bu sür'atli geçiş karşısında onların hepsini bir arada görür, ve bu noktalar yan yana gelerek, hangi resimden veya eşya... geldilerse, onu perde üzerinde yeni... vücude getirirler.

***

Esîrde garip bir kanun hüküm sür... Sesler ve hayaller, onları ilk teşkil e... maddelere indirilmelidir. Orada ya... basit olan unsurların yaşamak hakkı v... dır. Bir ses birçok ses dalgacıkların... bir hayal de birçok ışık noktalarından ... pılmıştır. Mikrofonda işittiğimiz ses, s... ma perdesinde gördüğümüz hayal, b... mürekkep bir şeydir. Değil mi ki es... mürekkep birşey alınıp verilmez, o ha... onları basit unsurlara ayırmak ister. Y... sesleri dalgacıklara hayalleri nokta... ayırmamız gerektir. İşte radyo ... bu dalgacıklara ayırmağı bundan

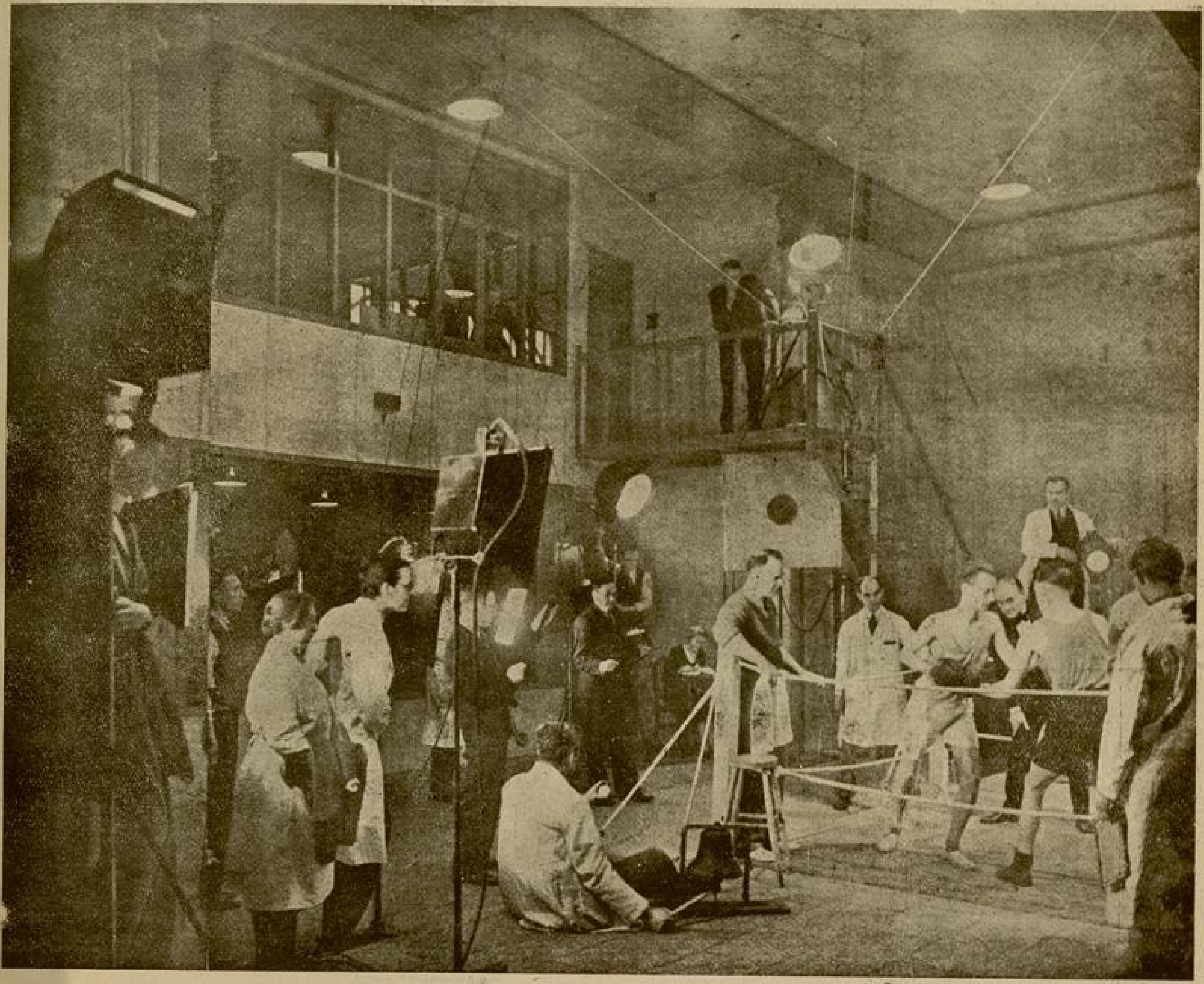

Bir boks müsabakasının verici televizyon makinesi ile resimleri alınmak üzere yapılan hazırlıklar.

yıl önce becerdiği için, bugün televizyondan önde bulunuyor. Hayali, onu teşkil eden unsurlara ayırmanın çaresini, ancak ondan 20 yıl sonra bulabildiler.

Demek ki televizyon, bir resmin veya

Alıcı televizyonun radyo makinelerinin küçük bir modeli (yukardaki levha resimleri gösteriyor)

eşyanın açıklı koyulu ışık noktalarını biri biri arkasında nakletmek ve onları toplamaktır. Onun için, posta pulu kadar küçük, ama büyük büyük noktalardan yapılmış birşeyi nakletmek, bir gazete sayfası kadar kolaydır. Öyle ise çok noktası olan bir şeyin görünmesi çok uzun sürecektir. Bilginler buna son zamanda bir çare buldular: Resmi naklolunacak şey 40,000 noktaya ayrılıyor ve bu kırk bin nokta, saniyenin yirmi beşte biri gibi kısa bir müddet içinde aksediliyor. İşte bu sürate eriştikten sonra bu mahzur da ortadan kalkmış oluyor.

***

Televizyonun radyodan daha bir zor iş olması, ikinci bir sebepten de ileri gelmektedir: Televizyon da, radyo da kendinden çok daha kısa dalgalar bulmak istiyor. Radyoda kullanılan 200 le 600 metre arasındaki dalgalar, televizyonda işe yaramıyor. Ona gayet kısa, 5 veya 6 metro uzunluğunda dalga istiyor. Ancak bu kısa dalgalar ışığı ve hayalı nakledebiliyorlar.

Bu kısa dalgalar televizyonu ortaya getiriyor lar ama, onun uzak mesafelere kadar ilerlemesine engel oluyorlar. Çünkü televizyon ancak ya bir şehir içinde, yahut da biribirine çok yakın iki şehir arasında resim ve film nakline yarayabilir, bütün acuna yayılmak kabiliyeti yoktur. Bugün ancak 60 kilometrelik bir mesafedeki iki nokta arasında televizyon iş görebilmektedir.

Bundan başka, göz kulaktan daha müşkülpesendir. Kulak iyi veya fena bir sesi pek farketmez: Radyoda duyduğumuz sesler hakikattaki seslerin daima bozulmuş bir şekildir. Böyle olduğu halde onları pek farketmeyiz. Ama göz öyle değildir: Bir ışık biraz bozuk şekilde aksetti mi göz o şekli de karmakarışık görür.

Ne de olsa televizyon insan zekâsının yeni ve büyük bir keşfidir. «Hayal dünyası» nın artık yeni yeni memleketleri, birer birer adam oğullarının eline geçiyor demek...

BAYANLARIMIMIZIN
SONBAHAR ve KIŞ
Elbise, Şapka, Saç Modaları!...

Eski devirlerde giyinmek, süslenmek, bugüne göre çok kolaymış.. sağlam kumaşlardan yapılan elbiseler, anadan kıza, babadan oğla geçer, ve seve seve giyilirmiş.. Halbuki bugün, değişen herşey gibi, bu adetler de ortadan kalktı. Giyinmek, süslenmek, bir sanat halini aldı. Giyinmeği bilmeyen bir kadın daima bir üzüntü içinde bucalıyor. Son asrın cemiyet hayatında, kadının ağırlaşan yüklerine, bir de mecburî süslenmek ilâve edilmiştir. Çünkü; iyi ve bilerek giyinmek, lüzumsuz bir iş olmaktan çıkmıs, intizam haline girmiştir. Yalnız bu cereyana karışırken dikkatli olmak gerektir. Kadın tipine, boyuna, vücuduna göre giyinmek mecburiyetindedir. Bunun için modayı günü gününe kovalamak lâzımdır. Biz okuyucularımıza bu sayımızda da modanın son ceryanları hakkında genel bir malûmat veriyoruz..

* *
*

Bu seneki kış modasında Harp İlâhı Mars le, Aşk İlahesi Venüs çatıştılar.

Evet, asker kasketlerine benzeyen değil, heman heman ayni şapkalar; ve asker kaputlarını, caketlerini andıran paltolar, mantolar moda oldu. Yalnız şunu göz önünde tutmalı ki Mars ancak gündüz modasına hâkim olabildi. Venüs gece modasına hâkimdir. Gece tuvaletleri; yıldızlı geceler, koyu kadife gökler gibi gözler, gönüller avlamaktadır.

Asker üniformalarına benzeyen roplarda, paltolarda: kollar kabarık, omuzlar dört köşe, düğmeler kordonlu ve çaprastır. Kollar, kol kapakları, yakalar siyah astırağandandır. Bu yıl astırağan, bilhassa siyah astırağan pek modadır. Böyle mantolara, astırağan kalpaklar çok yakışmaktadır.

Astırağandan dik, asker yakalı pelerinler de bu modanın cazip çeşitlerindendir.

Suvare tuvaletlerine gelince; bunlarda siyah, lâciverd ve bunun gibi koyu renk taftalardan; beli dar, etekleri geniş, yakaları kol, kenarlar pilili modeller var,. etekler uzundur. Bazı tuvaletlerin önleri hafif kısa, arkaları uzun ve kuyrukludur.

Bu sene yeşil, kahverengi ekose kumaşlar yine modadır. Kalın ekoseden truvakarlar, pelerinle giyileçektir. Ekose giyinişlere asorti addedilen iskarpinler, şapkalar, çantalar resimlerimizde görülmektedir.

Elbisenin renginde deriden, üstü dikişli düğmeler çok görülecektir.

Bu sene sonbaharda ve kışın giyilecek şapkalar arasında Gonodoliye modasına tâbi olarak pek rağbettedir. Buna Gondolliye modası denmesi bu biçim şapkaların Venedikteki gondolcuların giydikleri şapkalara benzemesinden dolayıdır. Erkek şapkalarının bir başka tarzda yapılmıştır. Fakat bunlar spor pardesüler ve manto- larla giyilebilir. Yoksa

öğleden sonra elbiseleri ve saire ile değil.

***

Bu senenin baş tuvaletleri ve saç modalarına gelince; önler biriyantinle sımsıkı taranmış, arkalar kâmilen bukle yapılmaktadır. Bu arada hafif kâkül modasda göze çarpmaktadır. Kâkül ve bukle modası tarihî filimler çeviren meşhur sinema yıldızlarının saç tuvaletlerinden alınmaktadır. Resimlerimiz bu saç tuvaletlerinin birkaç örneğini göstermektedir.

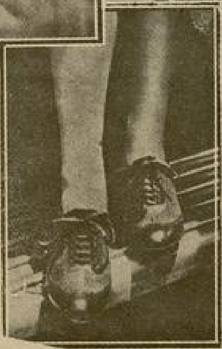

Yeni kuvafürler de temayül orta ve uzun saça doğrudur. Orta saçlar saç resimlerinin tam orta yerinde görünen siyah saçlılardaki gibi ya dalga dalga hale getirilerek ucu bir topuz şeklinde geriye doğru verilmekte, yahut iri buklelerle aşağıya sarkıtılmaktadır. İkinic tarzda önde de frize perçimleri bırakılıyor. Bunun bir üçüncü ön taraf en kısa kesilmiş saçlarda olduğu tarzda hafif dalgalı ve basıktır. Gerisi ise çok sık bukleler yapılmıştır. Koyduğumuz sarışın modelden bir tanesinde bu tarz ihtiyar edilmiştir.

Diğer sarışın modelde ise saç iki taraftan tres yapılarak kalın örgü halinde yanlarından karşı taraflara uzatılmaktadır. Bu şekil tabiatile genç kızlara daha iyi gider Şimdi evli bayanlar da bunu yapı yorlarsa da pek yakışık almamaktadır.

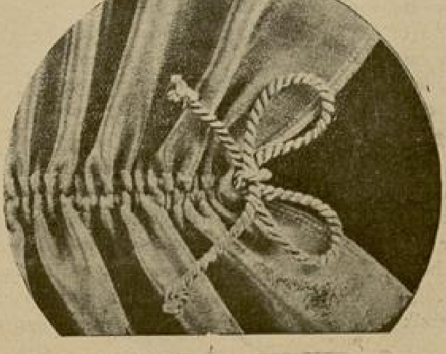

ZORAKÎ CANBAZ

(Bir arkadaşımın hikâyesi)

YAZAN:

Ali Riza Seyfi

Geçenlerde Dinarlı ile Mülâyim pehlivan arasında yapılan maçtan iki arkadaş dönüyorduk. Bu maça beni arkadaşım götürmüştü. O, spora gençliğidenberi meraklıdır. Evinde kuvet gülleleri bugün bile göze çarpacak bir yerde durur. İstiklâl caddesinde bir gazinoya girdik. Camın önündeki masalardan birine oturduğumuz ve güreşin nasıl olduğu üzerine konuşmağa başladığımız vakit, yanımızdaki masalarda oturanların bize, hele arkadaşıma dikkatlı dikkatlı bakmakta olduklarını sezdim. İri ve çok güzel bir vücudu olan arkadaşımı belki de güreşlerle alâkalı pehlivanlardan biri sanıyorlardı. Arkadaşım da birçok gözlerin kendisine çevrilmiş olduğunu anladı, bana dedi ki:

— Bu adamlar beni pehlivanlardan biri sanıyorlar, başkası olsa bu kadar dikkatlı bakışların altında sıkılırdı; ancak bir hadise geçirdim ki: Bütün sıkılganlığımı benden aldı.

O sözünü bitirerek gözünden hiç eksik olmayan kara bağa çerçeveli gözlüğünü silerken ben sordum:

— Kenan, ben senin hayli tuhaf işlerini biliyordum, bu dediğin hangisi olacak?

O güldü:

— Yalnız bu dediğim işi bilmiyorsun, bunu şu keyifli halimde sana anlatacağım, şu kadar ki: Sen kimseye anlatmıyacaksın...

Hemen:

— Çocuk mu oldun, ağzımın çok sıkı olduğunu bilmiyor musın?

Diye protesto ettim. O ya inandı, ya inanmış göründü, orası benim umurumda değil, iş hikâyede... Hikâyeyi şuraya ondan işittiğim gibi yazıyorum:

— Ticaret doktoru olacağım diye Almanyaya gittiğimi bilirsin... Tabiatımı da bildiğin için Berline varınca ticaretin teseni bile aklıma getirmediğimi anlarsın.. Gelsin serseri dolaşmalar, yakın şehirlere yolculuklar... Bu serseriliklerim sırasında bir gün kendimi Lwow şehrinde buldum. Burası Genel savaşda Lemberg diye ağızdan ağıza gezen şehirdir. Şimdi Lwow olmuş; her ne ise, orası bize gerek değil... İşte bu şehirde bir sabah küçük bir Kafe de oturuyordum. Kafe de çok müşteri yoktu.. Yalnız karşımdaki köşede bir küçük masanın çevresine birkaç kız, kadınla erkek birikmişti. Onlara yan gözle bakınca beni yiyecek gibi süzdüklerini, elleriyle işmar ederek ateşli ateşli konuştuklarını seçtim... Bir dakika sonral kızlardan biri hüngür hüngür ağlamağa başlayınca; ikinci kız, ne olursa olsun bir iş yapmağı kurmuş bir hal ile yerinden kalkmıştı, benim masanın başına gelerek Almanca:

— Kabalığımı bağışlayınız, dedi, siz Türk müsünüz, Mısırlı mısınız?

Pek güzel yüzlü, gül dudaklı olan kızcağaza:

— Türküm!

Deyince sanki bir avuç altın bulmuş gibi zıpladı, parlak gözlerini arkadaşlarına çevirerek haykırdı

Bunun üzerine köşedeki kız ve erkek

gurubu bana daha kuvvetli, gerçekten yiyecekmiş gibi bakmağa başladılar. Ben iyice alınmağa başlamıştım. Konuştuğum fıkır fıkır kızın parlak gözleri, gök dudakları karşımda dansetmeseydi, belki de uygunsuz bir iş yapacaktım. Kendimi tuttum, acaba bu Galiçyalılar veya Lehliler benim hangi ülke halkından olduğuma dair bahse mi tutuşmuşlardı?

Ben böyle düşünürken, gül dudaklı kız yine bana dönerek sordu:

— Kaç kilo ağırlığında olduğunuzu da söyler misiniz?

ıstanbuldan çıktığım vakit kaç kilo çektiğimi biliyordum; bizim sporculuk belâsını bilirsin. Başımı kaldırdım; o ateşli yıldızlar gibi pırıldıyan gözlere uzunca bakmağa çalışarak yavaş yavaş söyledim:

— Seksen dokuz kilo, beşyüz gram!

Güzel Galiçyalı çırpındı:

— Oh, seksen dokuz kilo, beşyüz gram!

Köşedeki kızlı, erkekli gurup halkı bir türkü nakaratı gibi hep birden haykırdılar:

— Seksen dokuz kilo beşyüz gram!..

Kafedeki birkaç kişi de bana bakmağa başladılar. Yüzümün birdenbire — alevli bir ocağa yaklaşmışım gibi — yanmağa başladığını duydum. Elbette kıpkırmızı kesilmiş olmalıyım. Bu tuhaf kızlarla erkekler, acaba ağırlığım için de mi iddiaya girişmişlerdi?

Ancak düşünmeğe, kızmağa vakit kalmıyordu, güzel kız yine bana söz söylemeğe başladı:

— Türksünüz öyle mi? Oh, Türkler çok kuvvetli olurlar. Hem bize büyük cihan savaşında kahramanca yardım da etmişlerdir... Siz de Türk olduğunuz için elbette büyük güçlüklere düşmüş olanlara yardım etmek isterseniz, değil mi?

İki pırıltılı yıldız gözler şimdi sanki dile gelmişlerdi, sanki bana yalvarıyorlar, sanki yüreğimi okşuyorlardı. Zaten kızın yukarıki sorgusuna karşı:

— Evet, elbette!..

den başka ne karşılık verilebilirdi. Kız bu karşılığı duyunca küçük, biçimli ellerile iki elimi tuttu ve:

— Öyle ise geliniz!

Dedi. Bir dakika sonra ben de karşı köşedeki erkekli dişili takım karışmıştım; içkiler ısmarlanıyor, kahkahalar atılıyordu, biraz önce hüngür hüngür ağlıyan kız - pembe yanakları üzerindeki gözyaşları daha kurumamış olduğu halde gülüyor, sevinçle sıçrayarak:

— Bravo! bravo!

Dıyordu.

Biran sonra, içine düştüğüm takımın hikâyesini dinliyordum:

Bunlar bir gezginci canbaz takımı imişler; Avrupayı dolaşıyor, muzik salonlarında; ikinci, üçüncü dereceden varyete tiyatrolarında canbazlık ediyorlarmış. Aralarında çok kuvetli, iri bir adam da varmış. Bu adamın rolüne göre yalnız kuvetli değil çok ağır olması ta gerek.. Çünkü o adam sahnede, bizim çocukların tahtıravalli oynadıkları biçimde, ortasından yüksek bir yere konulmuş iki başı boş bir uzun kalas tahtasının bir başına atlıyacak, ve ağırlığile kalasın öbür başındaki iki kızı havaya zıplatacak.

Halbuki, dün gece bu ağır ve kuvetli adamın ayağı fena halde incinmiş olduğundan, üç dört gün canbazlığa çıkamıyacak, bu yüzden trup ta bu gece oynayamıyacakmış...

Ben bu hikâyeyi dinledim ve işte öyle büyük bir felâket te görmedim. Ancak canbaz dostlarım, hele iki güzel kız büsbütün başka düşünüyorlardı... Benimle ilk konuşanı, yine o çıtı pıtı Fransızcasile yana yakıla anlattı:

— Türk dostumuz, burada bir patronla kontırat yaptık; herif acıma bilmez bir adam! Yaptığımız kontıratoya göre eğer bir gece oynamıyacak olursak, kendisinden alacak olduğumuz bütün paralar yanacak!.. Burada yediğimiz, içdiğimizin parasını bile veremiyerek rezil olacak, polisin eline düşeceğiz.. şimdi flâketimizi anladınız mı?..

Kız bunu söyliyerek birden elimi tuttu, gözlerini gözlerime dikerek:

— Kahraman Türk dostumuz, dedi, ayağı incinen arkadaşımız ancak seksen iki kilo geliyordu; siz ise seksen dokuz buçuk ağırlığınızla onun yerini pek iyi tutarsınız!..

Demesin mi!

Arkadaşım Kenan hikâyesinin burasında durdu; önündeki soğuk birayı yudum yudum içmeğe başladı. Hikâye gerçekten tuhaflaşıyordu, ben:

— E e e sonra... söyle ne oldu?

Diye sordum. Kenan bardağı masanın üstüne bıraktı:

— Bu söze karşı dondum kaldım; abdallaştım.. Ben tiyatro sahnesinde bunlarla canbazlık yapacağım ha!.. Acaba şaka mı ediyorlar diye hepsinin yüzüne baktım.. Hayır! Hepsi son derece ciddi ve biraz da korkak bana bakıyorlardı. Aman tanrım, ne kötü işe düştük... Güzel kız şimdi Singer dikişmakinesi gibi durmayıp söylüyor, kanarya gibi birteviye şakıyordu... Ben kekeliyerek söze başladım: «hiç bilmediğim böyle bir işi yapamıyacağımı» çok kesdirme sözlerle söyledim.. İnce kalın altı ses karmakarışık bana karşılık buluyorlar: «bu canbazlık rolünden kolay dünyada bir iş olmadığına andlar ediyorlardı. «Bir Türk kahramanı düşkünlere yardımdan kaçar mı? Benim gibi kuvetli bir Türk için bu rolün ne ehemmiyeti var?.. Galiçyadaki büyük yürekli, demir pençeli ordularımız.... »

Güzel kız tekrar ellerimden yakaladı:

— Siz hiç korkmayınız.. oyunlarımız size kolay gelecek biçimde değiştireceğiz.. Birşey değil, canım... Bana kendinizi bırakınız, bana inanınız diyorum size..

İnce, şimdi ateşlenmiş eller yüreğimi yumuşatıyor, demir olmasını istediğim iredemi hamur gibi yoğurmağa başlıyordu. O söyleyordu:

— Canım korkacak birşey yok; hem Türk korkar mı.. Yoksa siz Türk değilsiniz de bize mi yalan attınız?

Gümüş çıngıraklar çalınır gibi kahkahalar...

— Ne olur bir kere canbazhanede deneyelim.. korkunuza siz de güleceksiniz.

Yumuşayacağım.. Yumuşuyorum.. Yumuşadım...

Hele bu kâfir spor hastalığı! Bir yandan da o duygu beni fışkırtıyor... Neden yapamıyacakmışım!.

Dudaklarım ne söyliyeceğimi düşünmeden açılıyor:

— Pek iyi, madmazel, hele bir deneyelim!

Kafe hurralarla, el çırpmalarile çınlayor, biraz önce hüngür hüngür ağlayan kızcağız şaşırmış, garsonun kolunu kapıp dansediyor...

Bir dakika sonra Kafeden alay malay çıkmış, onun karşısındaki eğreti sahneli tiyatro taklidi yere girmiştik. Orada şişman bir Galiçya Yahudisi bulunuyor, ka'ın altın köstegi ile oynayarak sert sert bize bakıyordu. Benimle ilk konuşan kız ona:

— Bu kuvettli Türk centilmeni bize yardım edecek; hasta arkadaşın rolini şimdi burada prova edeceğiz..

Dedi, patron yahudi beni şöyle bir süzdü, birden gözleri parladı ve sırıttı. İş onun da hoşuna gitmiş gibi görünüyordu.

Ortada tahtıravalliye benzeyen kalas duruyordu. Benimle tanışan ve adı (Miçi) olan güzel, narin kız; bu kalasın bir ucunu aşağı basarak üzerinde ayakta durdu, ben de yüksek bir yerden kalasın kalkık ucuna o doksan kilo ağırlığımla - gösterildiği gibi - atladım... Kalasın öbür başı ve onunla beraber üzerinde bulunan güzel Miçi havaya fırladılar, kız havada gayet ustalıklı bir taklak atdıktan sonra iki minimini ayağının üzerinde yere düştü, düşdü değil bayağı, kuş gibi kondu.

Canbaz arkadaşlarım alkışı kopardılar, şişman patronun da yüzü gülüyordu. Ancak yapacağım iş yalnız bununla kalmıyordu. Daha güç bir iş vardı; ben tahtanın başına atladığım zaman omuzlarımın üzerine yerleştirilmiş bir hasır sandalye tutacaktım. Tahtanın öbür ucunnda havaya uçan Miçi, havada taklağını attıktan sonra, bu sandalyeye oturur biçimde düşecekti. Sonra bu hareketi, kız başımda olarak bir daha yapacaktım. Bunda da

ikinci kız, havada taklağını atarak sandalyedeki Miçi'nin kucağına düşecekti!

Bu iki narin kızı omuzlarında taşımak, benim idman ve kuvvetimde bir adam için, güç bir iş değildi, yalnız kızın biri otururken ötekinin havadan düşerek yapacağı sarsıntıya dayanabilecek mi idim?

Bu düşüncemi canbaz arkadaşlarıma anlatırken güzel (Miçi), elile ağzımı kapatıyor, bayağı boynuma sarılarak:

— Susunuz, susunuz! Diyordu, siz her işi yaparsınız; bakınız beni, hasta arkadaşımızdan yarım metro daha çok havaya fırlattınız; eğer biraz daha gayret ederseniz havada bir yerine iki taklak atarak görenleri şaşırtacağım... Hem korkmayınız, ikinci kız da başınızın üzerindeki sandalyeye ve benim kucağıma düşer düşmez, seyircilerden alkışlar kopar ve perdeyi hemen indiririz. Onun için bu yükün altında ancak bir saniye kalacaksınız... Kahraman dostumuz, bana inanınız diyorum size...

Birkaç prova daha yaptıktan sonra çok yorulmamak için işi bıraktık. Ben şaşkın bir halde idim, rüya mı görüyordum, yoksa bilmediğim bir memlekette bir canbaz takımile, yarı çıplak, binlerce kişinin karşısına mı çıkacaktım? Bu gün yataktan kalktığım vakit biri gelip te bu gece böyle bir iş yapacağımı bana söyleseydi, herifi elbet te deli olmuş sanacaktım..

Şehrin sokaklarında biraz dolaşıp hava aldıktan sonra tiyatroya geldim. Akşam olmuş, canbazlığa çıkacağım vakit gelmişti. Tiyatroda dar canbaz pantalonunu giyerken manyatizma olmuş gibi idim. Ellerimin titrediğini pek iyi hatırlıyorum.

Şeytan Miçi, yine yanıma sokuldu:

— Nasılız, benim Türk kahramanım... Sakın korkmayınız. yapamıyacağım diye düşünmeyiniz, ben sizi kullanacağım.,

Bir kelime söylemeksizin başımı iğdim.

En sonra perde açıldı, bütün canbazlar ve ben, büyük bir kalabalığın keskin, meraklı gözleri önünde kaldık. Patronumuz şişman adam sahnenin kenarına doğru ilerliyerek seyircilere, dün geceki canbazın ayağı incinldiğini, onun rolünü benim yapacağımı söyledi. Herif lehçe söylüyordu. Yanımdaki (Miçi) ye ne söylemekte olduğunu sordum, kesik kesik bana Fransızca fısıldamağa başladı; hınzır herif şöyle diyordu:

— Bereket versin ki; ayağı incinen canbazın yerine birini bulduk. Bugün şehrimize gelen bir Mısırlı.. Mısırın en büyük beylerinden biri...

Dişlerimin arasından öfke ile:

— Sus!..

Dedim.

— Mısırın en asil ailelerinden birinin oğlu...

— Sus diyorum, be herif...

— Hay Allah belânı versin.., Sus...

— Kendisi saklayorsa da Mısır kralının sıkı dostlarından biri imiş...

— Tuuu!...

Herif sözünü gürültülü, kurumlu birkaç sözle bitirdi; orkestra patırdılı bir hava çalmağa başladı... Şimdi binlerce gözün bana dikilmiş olduğunu görüyorum... Saçlarımın dibinden terler fışkırmakta olduğunu duydum... Uzatmıyalım, en sonra benim kalasın üzerine atlama sıram geldi, bunu eksiksiz yaptım. Seyirciler büyük bir alkış kopardılar. İkinci atlayış ta iyi gitti; ancak üçüncü atlayışda ayağım kaydığından herşeyi altüst ettim. Böyle noktalarda yapacak iki iş vardır, ya yanlışlığı bile bile muziplik olsun diye yapmış görünmek, yahut sersemliğini herkese anlatmak... Elbette ben birinci yolu tuttum. seyircilere dönerek kurnazca bir sırıttım ve elimle göğsüme vurarak kendi kendimi beğendiğimi işmar ettim. Hrkes gülüyordu, perde arkasına yan gözle bakınca şişman patronumuzun da sevinçle güldüğünü gördüm. (Final)e kadar işler pek iyi gitti. Artık iki kızın tepeme sıçraması rolü gelmişti. Erkek canbazlardan biri seyircilere şimdi yapılacak işin ne kadar güç olduğunu anlatarak geri çekildi. Ben geniş hasır koltuğu omuzlarımla başımın üstüne iyice yerleştirmiş, ayaklarımı biraz açmış, bütün sinirlerimi, adalelerimi germiş olarak bekleyordum. (Miçi) gerçekten çok ustaca iki perende atarak hafifce başımın üstündeki koltuğa düşüp oturdu... Seyirciler alkışladılar... Ancak, ikinci kız da yüksek bir hava taklağile (Miçi) nin kucağına düşünce, iş büsbütün başka oldu... Ağırlık düştüğü zaman boynum kırılıyor sandım, bütün gövdem sarsıldı... Bereket versin o anda büyük alkışlar arasında perde - önce bana söylenmiş olduğu gibi - indirilmişti...

Sevinçle soluk almağa vakit kalmadı... Perde birdenbire yine kalkmaz mı!

Artık son dereceye gelmiştim, ayaklarım bükülüyordu, şakak damarlarım atmağa başlamıştı. Büyük bir hamle ile omuzlarımı kaldırdım, başımdaki iskemle ile içinde fıkır fıkır gülen iki kız arka tarafımdan yere bir sepet kavun veya karpuz gibi yuvarlandıkları sırada ben de, ağır siklet pehlivanların pek hoşuna gidecek biçimde sırt üstü sahneye serildim...

Serilmiş olduğum yerden, seyircilerin alkışlarla tiyatroyu inletmekte, kahkahalar atıp haykırışmakta bulunduklarını işitiyordum ve gözlerim tiyatronun ince, kirli tavan tahtalarını sayarken: «Acaba Miçinin bir yeri kırıldı, incindi mi?» diye düşünmekte idim...

Perde ikinci defa indi... Ve o anda güzel (Miçi) de üstüme atılarak soluk soluğa sordu:

— Birşey olmadınız ya, oh, çok iyi, iyi.. şimdi perde bir daha kalkacak, sıçrayınız, seyircilere sırıtınız!

Yerimden fırladım, perde de kalktı; seyircilere çok bilmiş bir yüzle sırıttım ve avcumla kafamın arkasını kaşıdım. Seyircilerin kahkahaları, alkışları tiyatroyu bir daha doldurup taşırdı...

Perde iner inmez şişman patron üstüme atıldı ve haykırdı:

— Lâkin çok güzel rol yaptınız. Büyük!.. çok büyük akıl! Adeta ilham. Ciddi, heyecanlı bir canbazlığın sonunda o derece komik bir gösteriş!.. Olmaz şey

Şişman patron da benim alay için y varlandığımı sanıyordu, ve doğruyu sö lemek de bana elbette düşmezdi.

Patron dedi ki:

— Bu hafta sonuna kadar oynarsanız size 100 ziloti vereceğim!..

Öfke ile:

— Hayır!

Dedim, o gürledi:

— İki yüz ziloti!.. Beğenmiyor mu nuz?

Elimi ağzına koyarak sözünü kesdim

— Susunuz diyorum, en büyük Mıs bir beye, Mısır kralının samimî dostu böyle bir paranın ne yüzle sözünü e yorsunuz?

Herif bu sözü duyup bir de yüzün bakınca yutkunarak sustu.

Canbaz arkadaşlarımın yanına gelin ikinci bir para meselesi önünde kaldı Bu namuslu insanlar bana teşekkür ediyorlar, ve alınan paradan payımı sak yıp vermak istiyorlardı. Bunu almaklığ için o kadar zorladılar ki, en sonra p rayı almakdan başka birşey yapamadı ancak o gece bu geçici kuşlara öyle b ziyafet verdim ki, o paranın iki katı c bimden çıktı:

Canbaz arkadaşlarımdan çok yürek duygular içinde ayrıldım. Biz vedalaşırk (Miçi) en sona kalmıştı. Güzel kız bird bire iki kollarını boynuma doladı ve y naklarımı ateşli dudaklarile uzun u öptü... Yine o dudakların kulağıma sı bir solukla:

— Beni unutma emi güzel Türk?.. B Galiçya kahramanı! dediğini duydum.

Yine o anda, birtakım gençlerin, b güzel kız için herşeyden geçerek, ge canbaz kumpanyaları peşine düştükler dair okuduğum romanlar aklıma geldi...

Elbiseyi şik gösteren, endamın tenasübüdür...

Bütün dünyada tenasübü inceltme, güzelleştirme ve gençleştirme hassalarile tanınmış olan J. ROUSSEL genlerini (Gaines) giyerseniz, elbiseniz stil, güzellik ve şiklık kazanacaktır. Gen: dantelâlı sutyenle beraber olan ve son zamanlarda çok rağbet bulan en son moda korsedir.

Mağazalarımızı ziyaret ediniz veya 6 No.lu kataloğu isteyiniz.

J. Roussel Paris

166, Bd Haussmann

İSTANBUL

Beyoğlu Tünel Meydanı No. 12

SALOME

— Başı 3 üncü sayfada —

Herodias — Ben de, Kızım da krallar neslindeniz. Sana gelince, baban da bir deveci idi. Üstelik bir de haramî idi.

Herod — Yalan söylüyorsun.

Herodias — Doğru söylediğimi pek âlâ bilirsin.

Herod — Salome, gel yanıma otur. Sana annenin tahtını vereceğim.

Salome — Yorgun değilim, İlbay!

Herodias — Senin hakkında ne düşünüyor, görüyor musun?

Herod — Bana.. Şey getirin. Şey.. Gönlümün istediği şey ne idi?.. Unuttum. Ha.. aklıma geldi!

Hz. Yahyanın sesi — İşte, vakit geldi. Cenabıhak : «haberini verdiğim oldu», diyor. İşte, bahsettiğim gün.

Herodias — Söyleyin de sussun... Onun sesini dinlemiyeceğim. Bu adam durmadan aleyhimde küfür kusuyor.

Herod — O, senin aleyhinde hiç birşey söylemedi. Sonra da o pek büyük bir peygamber.

Herodias — Ben peygamberlere inanmam. Hiç insan ileride ne olacağını bilebilir mi? Onu kimse bilmez. Üstelik durmadan beni tahkir ediyor. Fakat sen galiba ondan korkuyorsun... Ondan korktuğunu iyi biliyorum.

Herod — Ondan korkmuyorum. Ben kimseden korkmam.

Herodias — Ben sana söylüyorum, ondan korkuyorsun. Korkmuyorsan, onu niçin yahudilere teslim etmiyorsun? Altı aydanberi onu isteyip duruyorlar.

Bir yahudi — Sahi, haşmetlim. Onu bizim büyüklerimize teslim etmeniz daha muvafık olur.

Herod — Bu bahsi kapatalım. Ben sana evvelce cevabını verdim. Onu sizin büyüklerinize teslim etmiyeceğim. O mübarek bir zattır. Bir insan ki Cemallûlahı görmüş.

Bir yahudi — Olamaz. Hz. İlyastan beri kimse Cemalûllahı görmedi. Allahı son gören insan odur. Bugünlerde Cenabıhak kendini göstermiyor. Kendini saklıyor. Onun için dünyada bunca musibetler oldu.

Diğer bir yahudi — Gerçek, hz. İlyas'ın Cenabıhakkı cidden görüp görmediğini kimse bilmez. Belki de ona görünen Cenabıhakkın gölgesi idi.

Üçüncü bir yahudi — Cenabıhak hiçbir zaman gizlenmez. Kendini daima ve herşeyde izhar eder. Allah, bayırda olduğu gibi şerde de mevcuttur.

Dördüncü bir yahudi— Böyle şey söylenmez. Bu pek tehlikeli bir mezheptir. Bu mezhep, Yunan felsefesinin talim edildiği İskenderiye mekteplerinden geliyor. Yunanlılar ise putperesttir. Hatta sünnî bile değildirler.

Beşinci bir yahudi — Cenabıhakkın nasıl işlediğini kimse bilmez. İşleri çok esrarlıdır. Belki de bizim fena saydığımız şeyler iyidir de, iyi dediğimiz şeyler fenadır. Hiçbir şey bilinmez. Biz herşeye boyun eğmeliyiz, zira Cenabıhak çok kavidir. Kaviyi de zaifle beraber tarümar eder, bilin ki o kimseye bakmaz.

Birinci yahudi — Doğru söylüyorsun. Allahın kudreti dehşetlidir. Kaviyi de, zaifi de istediği anda buğday döğer gibi ezer. Fakat insan Cemalûllahı asla görmemiştir. İlyas peygamberden sonra hiç kimse Cemalûllahı görmemiştir.

Herodias — Susturun şunları. Yoruldum artık.

Herod — Fakat ben işittim, bizzat Yahya sizin İlyas peygamberinizmiş.

Birinci yahudi — Olamaz. İlyas peygamberin zamanından beri üçyüz sene geçti.

Herod — Bazı kimseler bu zat için İlyas peygamberdir diyorlar.

Bir Nasıralı — Ben eminim ki o İlyas peygamberdir.

Birinci yahudi — Hayır, saçma; o İlyas peygamber değildir.

Hz. Yahyanın sesi — Böylece gün geldi; Rabbin günü geldi; ve dağlarda onun ayak seslerini duyuyorum. O ki dünyanın müncisi olacaktır.

Herod — Kimi kasdediyor? dünyanın müncisi kim?

Tigellenus — Kayser'in unvanlarından biri de budur?

Herod — Fakat Kayser Yahuda'ya gelmiyor ki... Daha dün Roma'dan mektuplar aldım. Buna dair hiç birşey yoktu. Sora, Tigellenus sen de kışın Roma'da idin, buna dair birşey işitmedin değil mi?

Tigellenus — Buna dair hiç birşey duymadım, haşmetlim. Ben Kayser'in unvanından bahsettim. Kayser'in unvanlarından biri de budur.

Herod — Ama Kayser gelemez. Her yeri tutulmuş Ayakları fil ayağına dönmüş. Sonra devletin işleri var. Romadan ayrılan Romayı kaybeder. Kayser gelmez. Mamafi hüküm onundur, dilerse gelir. Fakat ben geleceğini zannetmiyorum.

Birinci Nasıralı — Peygamberin söylediği Kayser'e ait değil, haşmetlim.

Herod — Kayser'e dair değil mi?.

Birinci Nasıralı — Hayır, haşmetlim.

Herod — O halde kimden bahsediyor?.

Birinci Nasıralı — Mesih geldi de ondan bahsediyor.

Bir yahudi — Mesih gelmedi.

Birinci Nasıralı — Geldi, hem her yerde mucize gösteriyor.

Herodias — Lâf! mucize gösteriyormuş! ben mucizeye inanmam. Ben hiç mucize yapıldığını görmedim. (Uşağa) Yelpazemi getir!

Birinci Nasıralı — Söylediğim, sahiden mucize gösteriyor. Meselâ, Celile'nin küçük bir şehrinde - oldukça ehemmiyetli bir şehir - bir düğünde gösterdiği mucize... Suyu şarap yaptı. Orada bulunan bazı kimseler bana söylediler. Sonra Keferinaum kapısında oturan iki cüzzamlıyı, elile dokunur dokunmaz iyi etmiş.

İkinci Nasıralı —Hayır, Keferinaumda körleri iyi etti.

Birinci Nasıralı — Hayır; cüzzamlı. Fakat körleri de iyi etti; ve kendisini bir dağ üstünde meleklerle konuşurken görmüşler.

Bir Sadusî — Melek diye birşey yoktur.

Bir Farisî — Melek vardır; fakat insanın meleklerle konuştuğuna inanmam.

İkinci Nasıralı — Ben meleklerle konuşan çok kişi gördüm.

Bir Sadusî — Meleklerle konuşulmaz.

Herodias — Bu adamlar beni ne diye yoruyorlar! gülünç insanlar! (Uşağa) hani yelpazem! (Uşak yelpazeyi getirir). Pek dalmış gibisin; öyle dalmak olmaz. Yalnız hasta insanlar dalar. (Uşağa yelpazesile vurur).

İkinci Nasıralı — Sonra Jairus'un kızına yaptığı mucize var.

Birinci Nasıralı — Evet, doğru... Onu kimse inkâr edemez.

Herodias — Bu adamlar divane. Aya çok bakmışlar. Emret te sussunlar.

Herod — Jairus'un kızına yaptığı mucize nedir?

Birinci Nasıralı — Jairus'un kızı ölmüştü, diriltti.

Herod — Diriltti mi?

Birinci Nasıralı — Evet, haşmetlim. Diriltti.

Herod — Bunu istemem, yapmasın. Bunu menederim. Kimsenin kimseyi diriltmesine müsaade edemem. Onu bulup söylesinler ki kimseyi diriltmesine müsaadem yoktur. Kendisi şimdi nerede?

Birinci Nasıralı — Heryerde, efendimiz. Fakat kendisini bulmak güç.

İkinci Nasıralı — Şimdi Samire'de diyorlar.

Bir yahudi — Şayet Samire'de ise Mesih olmadığı besbelli. Mesih Samire'lilere gelmiyecek Samire'liler lânetlidirler. Mabede hiç adak getirmiyorlar.

İkinci Nasıralı – Birkaç gün oluyor Samiriye'den çıkmış. Şu sırada Kudüs civarında olmalı.

(Arkası var)

SPOR

— Türk - Rus Maçları —

Şehrimizde başlıyan büyük bir spor hareketi dolâyisile Türk — Soviyet sporcuları, karşı karşıya boy ölçüşeceklerdir.

1925 te ilk Türk — Sovyet teması Rusyada yapılmış, millî futbol takımımız Ankarayı ziyaret etmişlerdi..

1933 ve 34 seneleri üst üste sporcularımız Rusyaya giderek: güreş, yüzme, atletizim ve futbol temasları yaptılar...

Rusyanın muhtelif şehirlerinde: Moskovada, Leningratta, Harkofta, Kiyef, Gorgi ve Odesada yapılan musabakalarda, güreşlerde Moskovadaki millî maçı hariç, sporcularımız hep kazanmışlar, futbolda bazen galip, bazen mağlûp sahadan ayrılmışlardır.

Atletlerimiz Sovyet Rusyada iki büyük muvaffakıyet elde etmişler diğer müsabakalarını da ızmirde yapacak olan So... sporcuları, bize hakikî spor zevki ta... racak bir varlıktır.

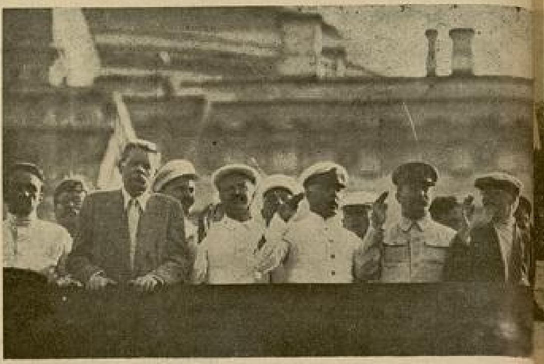

1934 Büyük geçil resminde Rus Devlet Erkâni

***

1934 te Moskovaya giden Türk sporcuları (Fudbol, Güreş, Yüzücüler)

1934 te Fudbolcularımız Moskova Istadnda (1—2 galib gelmişler...

orada yaptığı üç maçın birinde galip, diğer ikisinde mağlûp olmuştu..

O tarihten sonra iki dost memleket sporcuları fasıla ile Türkiyede ve Rusyada birçok müsabakalar yaparak, kökleşmiş bir spor hareketi meydana getirmiş oldular..

1930 da Türkler Rusyaya gitmiştir; 1931 de Sovyet sporcuları İstanbulu ve... kalarda kaybetmişlerdi.

Yüzücülerimiz hemen hiçbir müsabakada kazanamamışlardı.

Bu hafta memleketimize gelmiş bulunan Sovyet sporcuları yine güreş, futbol, iskırim, ve tenis müsabakaları yapacaklardır.

İlk müsabakalarını İstanbulda, ikinci müsabakalarını Ankarada, son müsaba-

Balkan Oyunlarındaki Akıbeti...

Mutantan ve parlak bir prôgramla ... lıyan altıncı Balkan oyunları da ... karıştı gitti.. «Perşembenin gelişi çarş... badan belli olur» deler; ne doğru bir ... sözü..

Altıncı Balkan oyunlarında düşe... miz bu akıbeti vaktile gören atletik s...

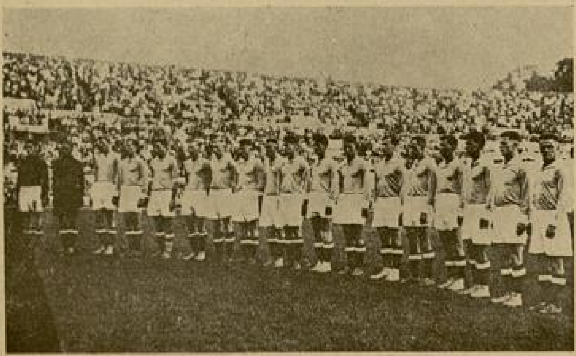

1934 te Rus Fudbol takımı

1934 de Moskovadaki Fudbol maçından heyecanlı bir sahne

1925 te Moskovaya giden Türk fudbolcuları

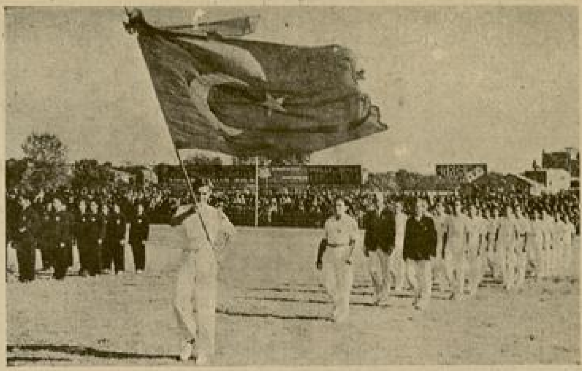

Altıncı Balkan oyunlarında bir geçit resmi

ar üstadları her fırsatta vaziyetimizin acıklı e acı taraflarını şurada, burada söyle-nekten geri kalmadılar. Tam beş senedir Atina ve Zağreb te yapılan Balkan oyun-arında düştüğümüz müşkül vaziyetlerin, nemlekette yapılan oyunlarda da yakamızı ırakmıyacakları muhakkaktı...

Her Balkan oyunundan sonra dönüşte irkaç gazete telâş eder, eli kalem tu-an sporcular birkaç yazı yazar, nihayet raya karışan başka bir hâdise o vakayı ömer giderdi...

İşte altıncı Balkan oyunları da aynı kıbete maruz kaldı, şimdi bütün matbuat ir telâş içinde bu işin içyüzünü deşiyor, arını kurtarmağa çalışıyor.

1924 Paris Olimpiyadındanberi bu dert inde o kadar çok bunaltı duydum ki en, hiç bir şeyin değişeceğine kanî de-ilim.. gelecek sene Balkan oyunlarına ne gidilecek, yine buna yakın bir derece lıp memlekete dönülecek, kaleme sarılan ur abalıya deyüp beş on makaleden son-ra devir yine dönecek ve tekrar Balkan oyunlarına gidilecek ve gelinecektir.

Balığın nereden koktuğu, hastanın ne-reden yaralı olduğu, atletik sporların ne-resinin bozuk olduğunu biliyoruz, herkes aynı nokta üzerinde müttefik ama tedaviye yanaşan ortada yok..

Bir zamanlar on binlerce lira, atletizim antrenörü olan bir zata verildi. Sonradan anlaşıldı ki bukadar bol para alan zat bu işte memlekete hiçte faideli olamıyor.. binlerce liraya acımadı, yalnız hocanın boşluğu meydana çıktı..

Bu gidişle zaman gelecek galiba 60 bin liraya yakın bir masrafa malolan al-tıncı Balkan oyunlarından, belki de kârlı çıkmadığımız anlaşılacak, anlaşılacak ama iş işten geçmiş olacaktır. Ne yapalım bu bizim şansımızdır..

Altıncı Balkan oyunları bitti, yaşasın Balkan oyunları yerine:

Âlem yine ol alem,
Devran yine ol devran!...» der geçeriz.

Ö. BESİM KOŞALAY

DİKKAT:

HABİL ADEM PELİSTER

YARIM AY'DA

Türk tarihinin gizli kalmış bir yaprağını aydınlatıyor:

TÜRKLER NASIL ve NİÇİN MÜSLÜMAN OLMUŞLARDI?

Bu çok mühim yazıyı gelecek Sayımızdan başlıyarak tefrika ediyoruz.

GENÇLİK

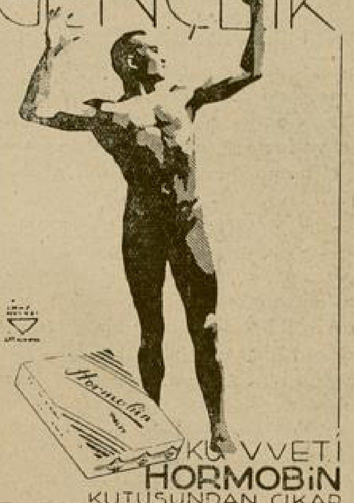

KUVVETİ
HORMOBİN
KUTUSUNDAN ÇIKAR

İKTİDARSIZLIĞI ve BEL GEVŞEKLİĞİNİ

giderir, yaşamak neşesini iade eder. Eczanelerde bulunur. İstanbulda fiyatı 150 kuruş. Tafsilât için: Galata-Posta kutusu 1255

No. :17 **YARIM AY** 15 İlk-Teşrin

Her ayın 1 inde ve 15 inde çıkar

İdarehanesi: Resimli Ay Basımevindedir

Telefon: 23607 — Yıllığı — 6 Aylığı

Abonmanı { Türkiyede 350 kr. 175 kr. / Dışarıda 20 Is. fr. 10 Is. fr.

Yazı direktörü: Emin Refik Müslümoğlu

Basan: Resimli Ay Basımevi T. L. S.

Günah Gönüllüleri

— *Başı 13 üncü sayfada* —

Bunların içlerinde, değerli bir san' atkâr sıfatını kazanabilmiş ve temizce bir şöhret yapabilmiş olanlar, yok denebilecek kadar azdır.

Öylelerini bilirim ki, isimlerini, sahnelerinde yıllarca gırtlak çürüttükleri gazinoların garsonlarına bile ezberletememişlerdir.

Halbu ki, şu elimdeki gazeteler çıkalı on iki saat olmadı. Tramvaylarda, tramvay durak yerlerinde, herkes dilencilikten sanatkârlığa yükselen Türk kızının meraklı hayatını okuyor.

Yarın, kapının önünden geçecek sokak satıcısını çevir:

— Sanatkâr Hicran kimdir? diye sor. Sana onun bütün hayatını, bülbül gibi anlatacaktır.

Feridin neş'eli ve heycanlı gevezeliği Hicranın, gazete sahifelerine iyice takılan merakını ve alâkasını bile çekmişti.

Hatta onun, bu işi sevinçle karşılaması, ve hiçbir fena ihtimtli anmaması, Hicranın endişelerini de azaltmış gibiydi.

Hayatın tavasında hayli kavrulmuş olan Ferit, oynamaya başladığım bu oyunu hiç yadırgamamıştı. Hatta istiçvaba girişmeyişinden, neticeyi de tahmin edebildiği anlaşılıyordu. Masanın üzerine yığdığı gazeteleri bir daha gözden geçirdikten sonra, ayni hissi izhar etti:

— Olur şey değilsin vesselâm! ve göz kırpıp, gülerek ilâve etti:

— Vallâhi Hicran için yaptıklarında gözüm yok. Fakat bu iş kıvamını bulduktan sonra aynı dolâbı benim için de çevirmezsen karışmam.

Yüz dirhem aklımla, yüz paralık kalemle, ve kırk paralık kâğıtla canına okurum alimallâh...

Kolları sıvar, bu işin bütün içyüzünü ortaya koyarım.

Ve sen de, masa başında yetiştirdiğin hayal mahsulü sanatkâr da iki parlak olursuz!

Ben de güldüm:

— Vallâhi dostum, eğer boynunu büker de tatlı dille isteğini yaptırmaya çalışırsan aklım erer. Yoksa böyle tehditle iş görmeye kalkıştın mıydı, yaya kalırsın.

Çünkü sıkışınca bu işin içyüzünü senden evvel ben çıkarırım ortaya...

Fakat itirafı öyle evire kıvıra yaparım ki, bu dalavereyi çevirişimi mübah, sevab hatta farz saymıyacak tek kişi bulamazsın.

Feridin dudaklarında manidar bir gülüş belirdi:

— İnanırım âzizim, dedi. Yaparsın. Çünkü Türk lisanının zenginliği, her dalaverenin teviline müsaittir. Bunun hergün, her yerde nice nice misallerini görüyoruz.

Yeter ki lisan, senin gibi ustasının eline düşsün...

Yoksa bir akıl fıkarasının eline kaldı mıydı, biçare meramını bile anlatamaz.

(Arkası var)

Sönen Işıklar

— *Başı 5 inci sayfada* —

— Yavrum dört gün içinde gitti.. evimizin neş'esi, sevinci, ışığıydı. Annesi babası deli gibi oldular. Fakat ne çare.. kuş kadar yavruda şeker hastalığı nasıl olur.. olurmuş işte.. kanı zehirlenmiş. halâ aklım almıyor..

Yaşlı adam kollarındaki paketleri, kutuları, Meralin her zaman oynadığı küçük havuzun kenarına bıraktı. Hiç birşey söylemeden bahçe kapısından çıktı. Yıldızların, parlamasına rağmen göksü bir mezar içi gibi karanlık görüyordu. İki yana sendeliyerek adım atıyordu.

Caddenin iki yanında mavi ışıklarile yanan havagazı lâmbaları kararmış gibiydiler.. serin gecenin içini dolduran derin sessizlik uğultularla kulaklarına çarpıyor.. uzaklarda bir baykuş ötüyordu. Yaşlı erkek bir havagazı direğinin dibinde durdu. Sallanan vücudunu dayadı; titreyen ellerile cebinden küçük pilâtin madalyonu çıkardı. Kapağını açtı. İçinde biribirine benzeyen minimini iki çocuk başı vardı. Bunlardan biri Meral, öbürü ona benzeyen siyah bukleli, parlak, kara gözlü bir yavruydu.

Bu ikinci resim, onun yıllarca evvel ölen yavrusuydu.

Yıllarca onun acısını unutmamıştı. Günün birinde Merali görünce, ölen çocuğunun dirildiğini sanmış, ona öz yavrusunu sever gibi bağlanmıştı.

***

... Küçük bir rüzgâr yaprakları hışırdatıyor, uzaklarda baykuş durmadan ötüyordu. Yaşlı erkek, gözlerini silerek elindeki madalyona baktı. Sonra mırıldanır gibi;

— Hanginiz, hanginizi çektiniz?

Yüreğine ikinci küçük ölünün acısı, büyük ve ümitsiz bir acıyla dolmuştu. Hayatının son yıllarında, karanlık gönlünü aydınlatan küçük kız, gidişile, sade gönlünü değil, bütün dünyanın ışıklarını söndürmüştü sanki!... Yaşlı erkek elindeki madalyonu kapadı. Yan tarafta kuyu ağzı gibi duran yolun karanlıklarına sallantılı bir yürüyüşle daldı.

Gözlerimin Perde[...] Kalkınca!..

Başı 11 inci sayfada

arasında kanlı pamuklar yerdeki kü[...] düşüyordu.. Bu; hiç te beklemediğ[...] manzara karşısında hayretlerle bakıy[...] dum.. o kadar şaşırmıştım ki; sev[...] mem lâzım geldiğini bile unuttum.

Bir adam; bana eğilerek sordu:

— Görüyorsun.. değil mi kızım?.

— Evet.. dedim.

Annemin sesile konuşan bir ka[...] atıldı:

— Aman doktor.. bu yaptığı[...] iyiliği ömrüm oldukca unutmayacağ[...] Ah, yavrucuğum.. yavrucuğum!.

Kollarını uzatarak bana yakla[...] bu kadın annem mi idi? Onu tan[...] bilmek için gözlerimi kapadım.. [...] o idi. Ne için bilmem.. içimde bir [...] hissettim. Acaba onu nasıl gör[...] istiyordum?. Kendim de bilmiyordu[...] Yavaşca ayağa kalkarak:

— Kendimi görmek isterim.. de[...]

Annem çantasını açtı, bana p[...] birşey uzatırken söyledi:

— Al aynaya bak..

Ayna deyince anladım.. onun [...] fesini biliyordum. Heman yüz[...] tuttum. Yarabbi!.. bu elimdeki cam [...] çasına.. hayatta cellâttan daha fena [...] vazife ile dolaşan bu parçaya.. [...] kızdım ki!. Daha güzelle çirkini a[...] bilecek kadar bilgim yoktu; a[...] kendimi beğenmedim. İçimden [...] ses „çirkinsin„ dedi. Elimdeki ay[...] sahibine iade ederken sordum:

— Şadi ile Nezihe gelmediler [...]

— Hayır yavrucuğum.. Nezihe ko[...] ile dışarı gitti. Şadinin de göründ[...] yok!.

***

Daha sonraları anladım. Şadi [...] Neziheyi görmek için geliyor, Nezih[...] kocasından, bana acıdığını söyliye[...] kaçabiliyormuş; fakat adamcağız [...] yet anlamış.. o son gün hizmetci [...] para vererek aşağıya saklanmış. Kah[...] bahanesile aşağıya inip sevişirle[...] yakalamış, birçok patırtıdan sonra [...] sını alıp dışarı götürmüş. Şimdi [...] başka bir kadını seviyor.. onu bir[...] sokakta uzaktan gördüm. Annem: [...] Şadi!.„ dedi. Sargılarımın ilk açıldığı [...] den daha fazla sarsıldım. Ne yak[...] bir gençmiş!. Onun sesini, sözlerin[...] kadar severdim.. Onu, yine dinle[...] mek için gözlerimi kapayarak başk[...] kadını okşadığını görmemeğe bile [...] yım. Belki bu düşünce iğrenç.. [...] görebildikten sonra.. temiz ne va[...]

Naci — Mevhibe bugün vaktini nasıl geçirdin?
Mevhibe — Pek hoş!.. Zeliha ile sinamaya gittik.
Naci — Hangi yıldız oynıyordu?..
Mevhibe — . . . .
Oynayan yıldızın adını yukarıdaki on resmin ilk harfleri göstermektedir.

Bu bilmeceyi doğru çözenlere armağanlarımız:

Birinciye: 3 metre elbiselik kazmir, İkinciye: Bir elbiselik fantazi yünlü kadın kumaşı; Üçüncüye: İpekli boyun atkısı; Dördüncüye: Bir çift şoson: 5 - 15 inciye dolmakalem, portföy, kıravat, sigara ağızlığı, ipek mendil. 16 - 30 uncuya yüz kuruşluk bir kitap; 31 - 50 nciye yetmiş beş kuruşluk bir kitap; 51 - 75 inciye elli kuruşluk bir kitap; 76 - 100 üncüye yirmi beş kuruşluk bir kitap.

15 inci sayıdaki bilmecemizin doğrusu: (YAVUZ) dur.

Bu bilmeceyi doğru çözenler arasında yapılan kurada kazananlar:

1 — Gümüş sigara kutusu — İstanbul Kadıköy Hacı Talat Efendi sokak 137 evde Bay Salih Nusret.

2 — 3 metre krep maroken — Erzurum: T. C. D. D. İşyarlarından Refik Abdullah kızı Suat

3 — lüstirin ayakkabı — İstanbul Beşiktaş Hasan Paşa sokağı Numara 95 Mehmet Ali Tören

4 — Fantazi eldiven — Kırklareli Subay Fahrettin eşi Saime

5 — Çorap — Ankara Vilâyet daimi encümen kaleminde Şaziye. Konya: Sanat mektebi son sınıfta Diyarbekirli Nazif.

İpek mendil — Hadımköy Işıldak bölüğü makinisti Sadettin kızı Şermin; İzmir Tilkilik caddesi Numara 172 berber Aziz.

Podra — İstanbul Kadıköy Acıbadem caddesi 22 Güzin. İstanbul Üsküdar İnadiye Balcı yokuşu 77 Nebahat. Zonguldak Kömür anonim şirketinde muhabere memuru Muazzez Gürsel. Çankırı ispektor Suat Faik eşi Hediye.

Dolmakalem — Tirebolu Ziraat bankası muavini Hamdi Gönül. Ankara Himayeietfal apartumanı Altan Güvendiren İstanbul Kız lisesi 766 Handan İlhan.

100 Kuruşluk birer kitap

Babaeski: Topcu teğmen Refik kızı Macide Dumlu. Ezine: Müddeiumumisi İrfan karısı Berire. Terme: Sıtma mücadele tabibi kızı Halide Fikret. Gölcük: Masum Şen acun konuğu. Ankara: Posta işleri şube 5 mümeyyizi Fazıl. Ankara: Adliye sarayı karşısı B. İsa apartımanı numara 1 Kirami. Ankara: Bayındırlık bakanlığı sicil işyarı Emin Enç. İstanbul: Tıbbıye fakültesinde Bay Lütfü. İstanbul: Şehzadebaşı İbrahim Paşa caddesi numara 207 İ. Atalay. İstanbul: Maçka Vefa apartmanı Fikret Şahingiray. İstanbul: Maltepe Süel lisesi 2671 Salih Yurdakol. Ayfer Özcan Uhrich str. 18 b, Zacharias Chemnitz. Samsun: Asliye ceza mahakemesi yazganı Şefik Önen. Tokat: Kültür sekreteri Riza Aygut.

75 Kuruşluk birer kitap

Burhaniye: Hava kurumu şubeis yazganı Salim. Milas: Orta okul 91 Mustafa Başer. Edremit: Orta okul 74 İzzet. Mudanya: Zeytinci Mitat Bemenoğlu Eşref. Bandırma: Suat bonmarşasında Sedat. Dinar: Dede oğlu un fabrikasında Mehmet Dede. Ankara: Ziraat bankası seyyar kontrolu Naci oğlu Necati. Ankara: M. M. V. LV. D. 6. Ş de piyade Asteğmen Ahmet Emiralp. Ankara: Fişek fabrikası muhasibi İlhami Akgün kızı Piraye. İzmir: Karantina iskele yokuşu numara 64 Nejat Candan. İstanbul: Telefon direktorluğu M. Gören. İstanbul: Liman idaresi yükleme boşaltma şübesinde N. Tuksavul. İstanbul: Heybeliada sanatoryomunda Şaziye Gülfem. Bergama: Sadettin Türüt kızkardeşi Sadiye. Erzurum: Umum gazeteler satıcısı Hüseyinden eski öğrenmen Enis. Eskişehirde: Lisede 283 Sabahettin. Samsun: Lisede 81 İsmail İnce. Trabzon: Posta telgraf muhasebecisi Niyazi Turhan. Gireson: Merkez varidat memurlarından Mahir Sayın. Bolu: Nafıa kâtibi Kemal Çaglar.

50 Kuruşluk birer kitap

Kaş: Hava kurumu muhasibi Hamdi kızı Muzaffer Güner. Alaşehir: Tüccar Bay Kâzim Ataç yanında İsmail Mesut. Tarsus: Amerikan koleji 277 Ahmet Köksaldı. Turhal: Şeker fabrikası elektrik ustabaşısı oğlu Saffet. Merzifon: Pop. A. komutanı seyyar Aktogla oğ'u Handan. Urfa: Ziraat bankası buğday alım satım memuru Cemal Savaşçin. Aksaray: (Konya) İlçebay kızı Neclâ. Hopa: Çocuk esirgeme kurumu başkanı Behcet Hilmi Önen. İzmir: Cedit mahallesi Morahane sokak numara 258 Nazım. İstanbul: Beykoz Yalıköy Tozu sokak numara 39 Semiha Ali. İstanbul: Erkek lisesi 1249 Hasan Yürcü. İstanbul: 9 numaralı ad'i ihtisas mahkemesi sekreteri Recai Törün. İstanbul: Tepebaşı Akarca yokuşu numara 9 Hayri Ersin. Sinop: Memleket hastanesi baş doktoru operatör Bahir evinde Perihan. Sıvas: Doktor Cevat Eke [firengi mücadelesi lâboratuvar şefi]. Gaziayıntap: Ziraat bankası daktilosu Samiye Tözünden Emine. Van: Askerî hastahane Veysi oğlu İlhan Demir. Afyon: İstasyon ambar tahmil ve tahliye memuru Rahmi. Adana: İnhisarlar muhasebe müdürü bay D. Göktan elile S. Eroğlu. Mana: Mimar Sinan caddesi inhisarlar karşısında 1 numarada Fahriye. Konya: Asteğmen Celâl Erk. Çanakkale: Kâzım Paşa Zafer meydanı numara 5 Aliye Baha. İzmit: Gölcük elektrik fabrikasında Vedi Besem. Kastamoni: Küpçöğez mahallesi numara 25 evde Zehra Elaziz: Orta okul 122 İhsan Talu Bilgiman.

25 Kuruşluk birer kitap

Alpullu: Şeker fabrikasında muhasebede S. Lâmi Yener. Gölcük: Deniz fabrikaları tekne şubesi sekreteri kızı Beyhan Zeren. Erdek: 3 numaralı bina tahrir komisyon kâtibi Ziya Hasköylü. Karaman: Belediye doktoru Bay Celil kızı Feruh Turgay. Sivrihisar: İlçebaylık yazganı Bay Ali Riza oğlu Kadir. Kayseri: Boğazköprü istasyon şefi Kayhan Boray. Malkara: Marangoz Hüseyin Gürkan. Nazilli: Avukat Bekir Hulusi oğlu Necati Mete. Çine: Madran caddesi numara 3 Fadime Gokçel. Alayunt: İstasyon şefi Hikmet. Ankara: Yenişehir Bomonti arkası, imalâtıharbiye evleri numara 4 Ferhat kızı Saime. Ankara Gazi enstitüsü Riyaziye kolu numara 69 N. Ergin. İzmir: T. C. D. D. 8 ci işletme merkez telgrafhanesi muhabere memuru Şekip Sarızeybek. Moraş: Vilâyet idare heyeti kâtibi Muammer. Mardin: Türk Amerikan kütüphanesi M. Donat. Amasya: Defterdarın oğlu Tahsin Songur. Balıkesir: Lisesinde 80 numaralı Efganlı Hasan Ali. Bursa: Telgraf hat memuru H. İbrahim oğlu Şemsettin Kanat. Denizli: Musa mahallesi numara 50 evde Semahat Kurul. Rize: Kenan Kâhyaoğlu kızkardeşi Fahrünnisa. Edirne: Kıyık caddesi numara 69 Veysel. Gaziayıntap: Kurtuluş okulu öğretmeni Hayriye Güngür. Sırt: İkinci fırka levâzım müdürü yarbay Faik oğlu Nejat. Diyarbekir: Kolordu daire direktörü teğmen Selâmi Timoçin. Trabzon: Nafıa sekreteri Beria Akman.

No. 17 YARIM AY BİLMECE KUPONU No. 17

CAHİT UÇUĞUN YAZILMIŞ, FAKAT BASILMAMIŞ BİRKAÇ ROMANI VARDIR. ONUN EN SON YAZDIĞI VE EN ÇOK BEĞENDİĞİ ROMANI İLK DEFA (YARIM AY) BASACAKTIR.